

KYRKPRESSEN LOKALT

KYRKPRESSEN LOKALT

Här hittar du artiklar från de olika regionerna i Svenskfinland samt församlingarnas annonsering.

Helsingfors	sid 3
Borgå – Sibbo – Vanda	sid 9
Åboland-Åland	sid 13
Sydösterbotten	sid 17
Korsholm	sid 21
Pedersöre	sid 25
Mellersta Nyland	sid 29

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Erika Rönngård, erika.ronngard@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Får man vara arg i en kolumn?

KOLUMN

Tonje Lindeman
studerar biologi
och jobbar med
barn och ungdomar.

JAG VAR UTE på Lekholmen igen för någon helg sedan. På båtturen tillbaka hem satt vi uppe på soldäck med bra feelis. Halvvägs till Degerö spelas musik på låg volym. Tanten framför mig går fram, böjer sig fram och säger ilsket till. Musiken tystnar direkt, men tanten håller på. Ett båtläss ungdomar blir uppfostrade i hur man inte förstör söndagskvällar för alla andra. Jag undrar högt om hon hade bett lika snällt om musikfansen varit hennes jämnåriga.

VECKAN FÖRE kom det fram att arbetskraften på Hesburger går in i vägen. Majoriteten av de anställda är unga, för vissa är arbetsgivaren den

första. Diskussionen har börjat på anonyma forum och blomstrar nu på både Yle och HS. Framtiden jobbar utan toalettpauser och ibland utan lön. Verksamhetschefen säger "vad märkligt" och "det är business". Yle ber unga läsare berätta om sina arbetserfarenheter i servicebranschen. Jag ryser åt mitt första jobb och tänker på alla höga höns som svetts.

FÖR 10 ÅR SEDAN: tittar på kvällsnyheter med mamma. Vi bråkar lite om fjärrkontrollen, men mamma säger att hon inte ofta bestämmer kanaler så nu ska hon väl få göra det. Hon får. Ett inslag

»Nu är jag äldre men fortfarande arg, så jag skriver en arg kolumn.«

berättar om ungdomars åsikt i en fråga som direkt angår ungdomar och deras hälsa. Rutan fylls av vuxna som vet vad ungdomarna tycker – de har undersökt. Jag, ungdomen, rusar förvånat upp från soffan. Inte tycker jag det som de vuxna säger att jag tycker. Under tiden syns ungdomarna, som någon kanske frågat, bakom dem som intervjuas.

JAG MINNS OCKSÅ snälla vuxna som sett på mig med nåd i ögonen, fast jag varit arg eller helförbannad på min omgivning. Kanske de velat uppmuntra mig till att rusta min ilska, kanske har de haft tålamod och litat på att den lättar med åren. Nu är jag äldre men fortfarande arg, så jag skriver en arg kolumn. Får man vara arg i en kolumn? Jag känner på mig vad min moddalärare skulle ha sagt år 2013, men jag tror hon vill se mig fortsätta satsa på mina styrkor. Såna är moddalärare, dom bästa. Och frågan i rubriken var snarare en varning än något jag vill ha svar på. Det kallas retorik.

Hallå där Karin Westerlund!

Hon är ny i stan och inleder sina studier i kulturforskning och folkloristik i höst.

– **JAG HAR** alltid varit intresserad av antika kulturer, mytologi, historier och sagor. Folkloristik handlar om hur vi påverkas av kulturen och hur vi påverkar kulturen.

Hon har tidigare bott ett halvår på internat på Färöarna, och konstaterar att livet där var överraskande likt livet i hemstaden Karis. Att flytta till en egen lägenhet i Helsingfors känns som ett större steg.

– **JAG ÄR** både nervös och inte. Jag har tillbringat mycket tid i Helsingfors, så staden skrämmer mig inte. Det handlar mer om hur jag kommer att klara mig på egen hand – kommer jag att klara av att budgetera mina pengar, sköta saker i hushållet och komma igång med mina nya vanor?

ERIKA RÖNNGÅRD

Församlingarna ordnar en studentvecka med temat *Hitta din gemenskap* 26.9–3.10. Hela programmet hittar du på helsingforsforsamlingar.fi

Vill erbjuda unga trygghet

Hon vill ge ungdomarna det hon själv fick uppleva i Petrus församling: tillhörighet och trygga vuxna att samtala med. Ungdomarnas diskussioner om rasism ger henne hopp inför framtiden.

TEXT OCH FOTO: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Nadine Mabinda har studerat fotografi i Jakobstad de senaste åren, men nu återvänt till Helsingfors för att vikariera som ungdomsarbetsledare i Petrus församling, där hon själv vuxit upp.

– Jag har varit med i ungdomsarbetet jättelänge och varit med på många läger som vuxenledare.

Som ungdomsarbetsledare vill hon hjälpa ungdomarna att komma vidare både på sin resa mot tron men också i utforskandet av den egna identiteten.

– Jag tror det finns en stor längtan att hitta sig själv, men också att hitta Gud. Många undrar hur man kan vara troende i en värld som är så här brusten.

I båda processerna är det viktigt att de unga får göra det i en trygg omgivning.

– Det är viktigt att det finns en plats som de får komma till där de kan känna att de hör till och bara får vara.

När hon ser tillbaka på sin egen ungdomstid är det som känns mest betydelsefullt just tillhörigheten – och att det fanns

trygga vuxna som hon kunde ställa frågor till.

Mabinda har deltagit i Typ livet-podden och diskuterat rasism, men egentligen önskar hon att människor inte bara skulle fråga den som ser ut att ha annan etnisk bakgrund om hur man motverkar rasism.

– Förra året talades det jättemycket om de här sakerna, och då pratade jag med många icke-vita som var ganska trötta på att prata om rasism.

Det är bättre att läsa på och fundera över vad man själv kan göra än att fråga den som blivit utsatt vad man borde göra.

– Om man inte kan se att man själv gjort fel är det svårt att förändra sitt beteende. Men om man faktiskt vill utvecklas till mer öppenhet måste man själv fundera över de här sakerna och inte bara fråga första bästa bruna människa man stöter på.

»Många icke-vita var ganska trötta på att prata om rasism.«

Nadine Mabinda jobbar som ungdomsarbetsledare i Petrus församling.

Även om man kanske inte helt kan sätta sig in i den utsattas situation kan man ändå känna empati.

– Personligen upplever jag att människor hör men inte lyssnar.

Skuld känslor kan vara bra

Ungdomarna hon jobbar med möter också rasism – ibland är de själva utsatta, ibland upplever de att en kompis blir utsatt.

– När vi tagit upp ämnet till diskussion på olika läger märks det att de har jättebra tankar. Det känns verkligen som om de har lyssnat när utsatta personer berättat. Men precis som vi andra vet de inte exakt vad man ska göra för att stoppa rasismen.

Hon önskar att fler människor skulle vara beredda att arbeta mot diskriminering och utsatthet.

– Det här kan låta så självklart, men man borde föreställa sig själv i samma situation och fundera över vad man skulle förvänta sig av sina medmänniskor om man själv var utsatt.

Det kan handla om att säga ifrån när någon berättar ett rasistiskt skämt eller att

Matteus församling

Andligt liv

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I september och oktober strömmas 19.9, 3.10, 10.10 och 24.10. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamling-ar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med, varje onsdag kl. 18. Förändringar kan ske enligt rådande restriktioner.

Kvällsmässa: Söndag 26.9 kl. 18. En stämningsfull mässa med mycket sång och bön, men utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Barnfamiljer

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Kl. 10 för barn över 1 år och kl. 11 för barn under 1 år. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Missa inte! Höstläger för åk 5–8: Fre–sö 8–10.10 på Kellokoski lägergård. Vi åker med beställd buss från

Matteus fre 8.10 kl 17 och är tillbaka vid Matteus sö 10.10 ca kl 14. Lägerpriset är 50€, max. 25 deltagare. Anmälan senast sö 19.9 till catarina.barlund-palm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis eller andra roliga spel, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

Musik

Matteus körer övar igen!

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Vår Ton: övar varje onsdag kl. 15:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 26.9 kl. 15:30

Vi följer rådande restriktioner.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 16.9 och 30.9.

Missa inte! Kaffe på plattan: 18.9 kl. 12:30–14:00 utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund.

MATTEUS Familjelördag

Musikstund, fika och lekar

25.9 kl. 10 i Matteuskyrkan. Musikstund för de allra minsta, fika och lekar också för äldre barn. Doplöven delas ut åt dem som döpts 2020–2021. Välkomna med och dela gemenskapen.

Mer info ger Catarina Bärlund-Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi eller 09 2340 7333.

Matteus SALT: Lördag 25.9 kl. 10. Diskussion och fördjupande reflektion kring berättelsen Naaman botas (Andra Kungaboken 5).

Samling för män: En diskussionskväll fredag 24.9 kl.18–20, i Matteuskyrkan. Juho Kankare och Niels Burgmann håller i trådarna.

En öppen bok: Bibelgrupp för alla. OBS ändring i programmet! Vi träffas första gången i oktober.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefondid ti och to 10–14.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7 C, 4 vån.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan. 26.9: Konfirmationsmässa kl. 10 och kl. 12

Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan fram till kl. 14.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastor-skansliet med dina frågor mån–tis och tors–fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Grupp för väntande: start onsdag 20.10 kl. 17.30–18.15 i Hörnan. Samtalsgrupp för föräldrar som väntar sitt första barn. Kaffe/te kl. 18.15–19. Gruppen träffas varannan onsdag. Anmälan till viivi.suonto@evl.fi.

»Jag upplever att männen inte lyssnar.«

sätta sig bredvid den som får höra glåpord i kollektivtrafiken.

– Jag tror att många känner skuld efter att ha varit med om en situation där man inte ingripit eller där man efteråt funderar över om man gjort eller sagt fel saker.

Att känna skuld över att man gjort fel kan vara en bra sak även om det känns jobbigt.

– Gud har skapat oss med ett sådant system, det gör att jag kan göra något åt saker när jag känner att jag gjort något dåligt. Skam är mindre berättigat, för det handlar mera om vem du är och inte om vad du gjort.

Församlingarna kan erbjuda en trygg miljö med plats för helande.

– Det är viktigt att skapa platser med nolltolerans för alla typer av diskriminering och vara tydliga med att det här är en plats för kärlek, sanning och gemenskap.

Finns det något som får dig att känna att utvecklingen går åt rätt håll?

– Något som gör mig glad är att höra hur mina ungdomar pratar om de här sakerna. De vill göra revolution, och jag hoppas att de inte ska börja känna uppgivenhet.

Missa inte! Träffpunkt: tisdag 5.10 kl. 13 i Högbergssalen. Kom med på höstens första träffpunkt. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndagar kl. 18 i Hörnan. Ledare: Kisa Korkman, anmälan till kisa.korkman@gmail.com.

Spelkväll för unga vuxna: tisdag 14.9 kl 18–20 i Hörnan på Högbergsgatan 10. Anmälan senast samma dag kl. 16 till diakon Viivi Suonto 050 407 5165

Typ Livet kväll för unga vuxna: onsdag 15.9 kl 19–21 i Johanneskyrkan. Tema "Hur överleva Helsingfors?". Gäst är Saga Brummer från Nylands Nation. Ingen anmälan behövs.

Barnfamiljer

Musiklek: tisdagar kl. 14 (0–3 åringar) i Bokvillan.

Musiklek: torsdagar kl. 10 (0–3 åringar) på Heikasvägen 7 C, Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.

Familjekväll: onsdagar 17–18:45 med start 20.10 på Högbergsgatan 10, 2 vån. Programmet är riktat till familjer med barn i åldern ca. 3–6, men alla är välkomna!

Anmälningar till heidi.oberg@evl.fi, fasta grupper.

Ungdomar

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. Även online via www.facebook.com/petrusforsamling. Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. Du är välkommen med på plats i båda kyrkorna!

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med

vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. Även online via Petrus församlings Youtube.

Förbön och Tack: Ti 28.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Marko Huhtala. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6 år och 7–13 år i samband med Puls-gudstjänsten.

Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Vi börjar höstterminen med mindre grupper (max. 14 deltagare). Har du frågor eller vill anmäla dig? Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Knattekyrka: 26.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Alla barnfamiljer är välkomna till Petruskyrkan på en rolig förmiddag för barn. Träffa andra familjer, sjung roliga sånger och ta del av en spännande bibelberättelse. Efteråt blir det mat och lek i barnrummet.

Evenemang

Missa inte! Bön- och lov-sångsdygn: Gud rör sig i vår tid! Vi startar igång hösten i församlingen med att stanna upp inför Gud och välkomna hans närvaro i vårt eget liv och vår församling. 17–18.9 kl. 18–18 är det bön och lovsång i Petruskyrkan hela dygnet. Du är välkommen med och be och sjunga en timme eller längre, ingen förhandsanmälan krävs.

Dagscafé 28.9: Välkommen med på en eftermiddag med

kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Petra-frukost: 25.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Mer info i puffen ovan!

Rotad i Ordet: 20.9 kl. 18 i Malms kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Henrik Perret.

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 30.9 kl. 18 i Munksnäs kyrka. Gudstjänstgruppen i Munksnäs är till för dig som på något sätt vill vara med och jobba för gudstjänsterna i Munksnäs. Vi är kallade att vara församlingen. Välkommen med och bygg upp gemenskapen kring gudstjänsterna. Ronny Thyllin.

Kurser

Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Tisdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 21.9. Anmälan till Tuomas Metsäranta. Mer info på petrusforsamling.net/alpha

Missa inte! Sörgekursen - Vägen vidare: En sex kvällars kurs, varannan onsdag, för alla som förlorat någon, nyligen eller för lång tid sedan. Vi börjar varje kväll med kaffe/te och tilltugg, ett kort föredrag och möjlighet till samtal i mindre grupper. Kursen passar för alla oberoende av åskådning och var du bor. Kursen börjar tisdag 28.9 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Kontakt: Ronny Thyllin.

Självavårdande Krito-samtalsgrupp: Helande genom delande - en självavårdande kamratstödsgrupp, där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen. Vi samlas 9 måndagar i Petruskyrkan kl. 18.30–20.30, start 27.9.21. Kontakt och info: per e-post: camilla.vuoristo@abo.fi. Deltagarantalet är

PETRUS

Kvinnogemenskap

Frukost och livsberättelser

Petra-frukost: 25.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Kom med och dela livserfarenheter och -berättelser över en god frukost.

Under frukosten delar Fiona Chow tankar om att flytta till ett främmande land och vikten av att lita på Gud i den processen.

begränsat. Anmälan senast 21.9.21.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalt. 1, Munkshöjens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

JOHANNES Körstart Sjung tillsammans

Nu startar en del av Johannes körer upp. Nya sångare är hjärtligt välkomna med!

S:t Jacobskören, start 14.9 kl. 18.30 på Drumsö, Heikasvägen 7 C, fjärde våningen i kyrksalen.

Roströsten, torsdagar kl. 18.30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10.

S:t Jacobs barnkör, start torsdag den 16.9 kl.

15 i kyrksalen, Heikasvägen 7 C.

Tomas vokalensemble, start torsdag 23.9 kl. 19 i Johanneskyrkans krypta. Mer info: dag-ulrik.alm-qvist@evl.fi.

Furaha, start lördag 18.9 kl. 10 på Högbergsgatan 10: Hörnan,

Mer info om körerna på www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Ville ge familjer en guldkant

Lotte Stolt ville hjälpa familjer som kämpar ekonomiskt, så hon tog saken i egna händer. Det resulterade i 156 presentkort till lokala restauranger.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Lotte Stolt har varit hemma med sina tre barn i snart sex år nu. Ute på gården pickar 25 rashöns. Några problem att hitta sysselsättning har hon med andra ord inte. Men hon gick ändå och funderade på hur hon kunde hjälpa familjer som har det ekonomiskt svårt, något hon har förståelse för.

– Vi har inte dåligt med pengar, men det blir inte så mycket över heller efter sex år hemma med barnen.

Hon startade därför en insamling under våren för att familjer som kämpar med ekonomin ska få ett presentkort till en lokal restaurang. Presentkortet förmedlas av diakonin i den finska och svenska församlingen i Borgå.

Varför ville du göra det här?

– Inte vet jag, säger hon och skrattar.

– Varför skulle man inte göra det om man kan? Jag har bara barn och höns och har tid. Och så tänkte jag att om ingen annan har tid så måste jag.

En liten guldkant är det hon eftersträvat med insamlingen.

– Det kan göra att familjerna under en dag inte behöver tänka på varifrån de ska få pengar till mat eller vad de ska äta. Det är roligt om jag kan få andra att känna att någon dag är bra.

En märkbar summa

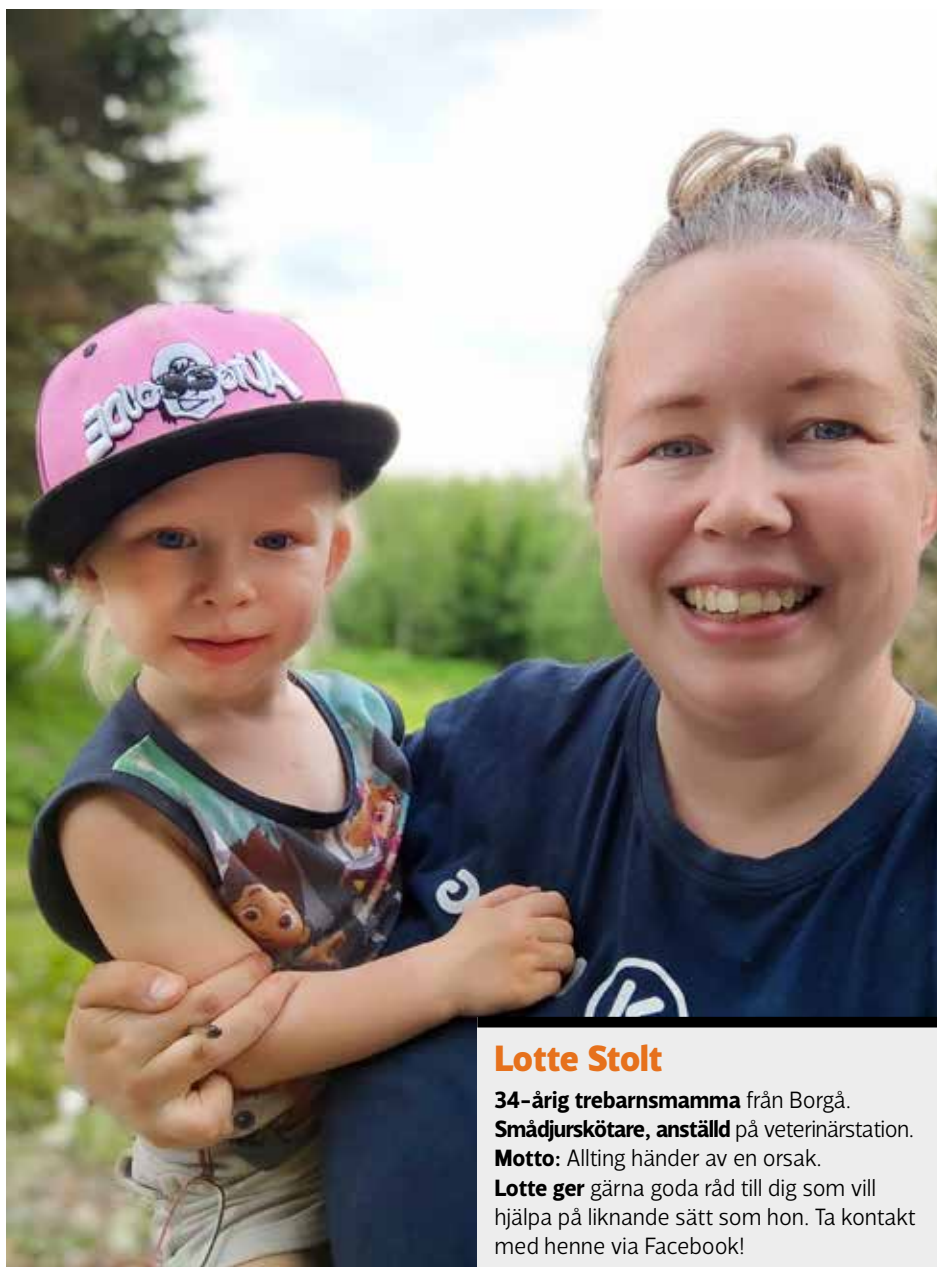
Idén till insamlingen fick Lotte Stolt när hon hörde om en liknande satsning i Nickby.

För att allt skulle gå rätt till ansökte hon om penninginsamlingslov hos polisen.

– Det gick ganska enkelt, men en del pappersarbete var det ändå. I och med att det inte är så stora summor så går det ganska lätt att redovisa.

– Det finns många sätt att hjälpa, säger Lotte Stolt, här med sonen Aron. FOTO: PRIVAT

»Om ingen annan har tid så måste jag!«

Lotte Stolt

34-årig trebarnsmamma från Borgå. **Smådjurskötare, anställd** på veterinärstation. **Motto:** Allting händer av en orsak.

Lotte ger gärna goda råd till dig som vill hjälpa på liknande sätt som hon. Ta kontakt med henne via Facebook!

Hon jobbade flitigt för att få synlighet.

– Jag efterlyste donationer på Facebook och Instagram och så kontaktade jag firmor och frågade om de ville vara med eller dela information om insamlingen. Lokala tidningar nappade också på så jag fick lite synlighet.

Hon är överraskad över att en hel del inte valde att dela insamlingen på sociala medier.

– Kanske de var misstänksamma, även om jag hade med numret för mitt insamlingslov. Trots att man själv kanske inte kan bidra med pengar så kan man dela en insamling och på det viset se till att fler donerar. Det finns många sätt att hjälpa!

Lotte Stolts målmedvetenhet gav resultat och hon samlade in hela 2700 euro, vilket resulterade i 156 presentkort. Hon var nog med att välja lokala restauranger, inga större kedjor, som serverar prisvärd mat av god kvalitet.

– När jag meddelade summan till restaurangerna sa de: Oj hjälp! Det var mer än vi hade räknat med. De fick jobba en del med att skriva alla presentkort.

Hon gör gärna någon liknande satsning i framtiden.

– Inte nu genast, eftersom det ändå kräver en del krafter. Men nästa sommar skulle det vara fint att få hjälpa barn som ska börja skolan, med kläder eller liknande.

”Flickan var liten och kyrkan stor”

Församlingen har alltid varit en trygghetsfaktor för Tua Pasanen från Sibbo. Bland minnesvärda ögonblick i kyrkan är ett extra starkt: hennes dotter som vandrar ensam med ett ljus i en helmörk kyrka.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **MIKAEL GRÖNROOS**

SIBBO Tua Pasanen från Sibbo gick ibland i kyrkan som barn.

– Jag tyckte gudstjänsterna var jättelånga, och det kan hända att jag slumrade lite i bänken ibland, säger hon roat.

Men kyrkbesöken satte ändå ett frö.

– Att gå i kyrkan är en tradition som kommer från mina föräldrar. Det är de som gett mig länken till församlingen. Ibland har jag deltagit aktivt och ibland mindre aktivt.

Hon uppskattar att Sibbo svenska församling haft ett mångsidigt utbud av verksamhet som passerat henne och hela familjen.

– Vi bor mitt i kyrklandskapet så det har aldrig varit långt att ta sig till olika evenemang.

Familjen, också Tua Pasanens man som är finskspråkig, har deltagit i jul- och påskekyrka, i klubbar för barn och inte minst i Kyrkans Ungdoms pizzakvällar.

– Mycket har hänt i mitt liv och ibland

Tua Pasanen.

har jag fått söka vad det är att höra till en församling. För mig är det främst en trygghetsfaktor. Jag får vara mig själv i församlingen och det ordnas evenemang som det känns tryggt att gå till.

Helmörkt i kyrkan

Ett minne som än i dag berör Tua Pasanen väldigt starkt är en stor julkonsert i kyrkan för ett par år sedan.

– Min yngsta dotter **Hanna**, vår aftonstjärna, fick ett stort uppdrag som inledning av konserten. Det var helmörkt i kyrkan, och hon gick ensam med ett ljus från ytterdörren fram till altaret. Flickan var liten och kyrkan stor. Det var bara hon och det lilla ljuset. Hon tände sedan ett större

Tre generationer församlingsbor i Sibbo. Från vänster Rose-Maj Olander, Viking Olander, deras dotter Tua Pasanen och barnbarnet Hanna Pasanen.

ljus på altaret med sitt ljus.

– Det är så fint att vi alla fick vara med om det. Jag kan få tårar i ögonen än när jag tänker på det.

Tua Pasanen hoppas att hennes barn får ta med sig något av den trygghet församlingen stått för. Dottern Hanna har ibland varit en hjälpredda för ungdomsarbete **Patrik ”Putte” Frisk** och kyrkoherde **Camilla Ekholm**.

– Hanna ser positivt på församlingen. Inför fotot som skulle tas till förstasidan till det här numret av Kyrkpressen sa jag: ”Hanna, jag måste fråga dig en sak, jag skulle behöva din hjälp.” Då sa hon genast: ”Aha, är det Putte som har ringt?”

– Så något tar hon med sig i sin 12-åringsryggsäck.

BORGÅ Mat

Luncherna är tillbaka!

Luncherna i församlingarna i Borgå har kommit igång för alla pensionärer och arbetssökande. Lunchpriset är följande: för pensionärer 7,50 €, arbetssökande lunchpris 3 € och för barn 2,50 €.

Välkommen på lunch på följande ställen:

Måndagar kl. 11–12.30 Mariagården, Slingervägen 1, arrangör Porvoon suomalainen seurakunta.

Tisdagar kl. 12–13 Församlingshemmet, Lundagatan 5, arrangör Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Onsdagar kl. 11.30–13 Församlingshemmet, Lundagatan 5, arrangör Porvoon suomalainen seurakunta.

VANDA Engelska

Bibelstudiegrupp

Välkommen till ”The Message” bibelstudiegrupp i Dickursby nya kyrka! Vi fördjupar oss i Eugene Petersons fria översättning av Bibeln och diskuterar den på engelska. ”The Message” är skriven på vardagligt språk och den är lätt att förstå.

Gruppen samlas i Dickursby kyrka, Stationsv. 12a, sista torsdagen i månaden; **30.9, 28.10, 25.11 kl 14–16**. Under varje samling har vi kaffeservering. Vi studerar bibeln, ber och dessutom diskuterar vi dagens tema. Anmäl dig senast 24.9 till Heidi Salmi-nen 0503301828. Se artikeln på sidan 18!

AGRICOLA Småttingar

Babydagen

Agricola svenska församling firar den nationella babydagen fredag **24.9** i Lovisa kyrka **kl. 10** med musik, kaffe- och tservering.

Mera information av familjearbetare Linda Lönnroth, tfn 044 722 9210. Välkommen med!

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Fr 24.9 kl. 10: Nationella babydagen firas i Lovisa kyrka (se puffen nere på sidan).

BORGÅ

Sö 19.9 kl. 10: Gudstjänst i Emsalö kapell, Apostolidou, Söderström
Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Lindgård, Jaakko Laasio predikar, Tollerander
Må 20.9 kl. 9-12: Babyträff i Domprostgården, Sussi Hindsberg.

KL. 10: Motion och mission: Motionspromenad i sällskap. Kom med!
Ti 21.9 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lunda-gatan 5

On 22.9 och to 23.9 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

To 23.9. kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjecafé, Domprostgården, Jenni Antila.

Sö 26.9 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, Laversvägen 8, Eisentraut-Söderström, Hätönen

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Eisentraut-Söderström, Söderström. Mässan strömmas via Youtube.

Må 27.9 kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjecafé, Domprostgården, Romborg och Antila.

KL. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

KL. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

Ti 28.9 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 29.9 och to 30.9 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

kl. 13.30: Mariakretsen samlas Café Ankaret, Inge Blom

Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

To 30.9 kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström.

SIBBO

På grund av osäkerheten: gällande coronarestriktioner kan det ske ändringar i evenemang och i grupper. Alla evenemang hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi.

Fr 17.9 kl. 19: Musikafton i Sibbo kyrka. Sarina Kettunen och husbandet Good choice, stråkktrion NOX. Talkshow om veckans tematik. Temaveckan Goda val.

Sö 19.9 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka. Furahäkören deltar. Temaveckan Goda val.

Ti 21.9 kl. 13.30: Norra Paipis missionskrets möte i Norra Paipis bykyrka.

Ti 21.9 kl. 18: Bibelstudium i Söderkulla kyrka. Stefan Djupsjöbacka.

To 23.9 kl. 13: Box missionskrets, mis-

sionsmöte i bykyrkan Tabor i Box, Grönkullavägen 142.

To 23.9 kl. 15.30: Barnkör i Söderkulla kyrka. Lauri Palin.

To 23.9 kl. 17: Barnkör i Kyrkoby församlingshem. Lauri Palin.

Fr 24.9 kl 10: Bönepromenad, start från Församlingshemmet. Man kan också ansluta kl. 10.30 vid Prästgården. Sara George.

Lö 25.9 kl.17: Vålgörenhetskonsert med FourByFour i Sibbo kyrka. Konserten sänds också i församlingens Youtube-kanal.

Sö 26.9 kl. 10: Högmässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av mässan.

On 29.9 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt. Terminsstart.

On 29.9 kl. 11: St-oljupa i Församlingshemmet, Nya salen.

Sara George. Terminsstart.

On 29.9. kl. 12: Ättæuroslunch för daglediga. Inledande andakt med Katja Korpi.

VANDA

Fre 17.9 kl.11: Fredagsgruppen, Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Andakt, kaffe med tilltugg, samvaro med diakonin.

Sö 19.9 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, K. Willis, A. Ekberg

Sö 26.9 kl.12: Högmässa, Dickursby kyrka, A. Paavola, vik.kantor.

Ti 28.9 kl.13: Seniorcafé i Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Andakt, pratstund med kaffe och dopp och trevlig gemenskap!

To 30.9 kl.13: Sottungsby-Håkansbölekretsen, i Håkansböle kyrka, Håkansbölev. 48. Kom med och träffa andra deltagare. Andakt med diakoni.

Högmässorna från Helsing kyrka

S:t Lars: strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda – kören: övar kl.12-13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby.

Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Ungdomskvällarna – onsdagen 22.9 och 29.9 kl. 18-20. Kontakta Jona Granlund för mera info, jona.granlund@evl.fi

Kursen Ekonomi i vardagen: är en kurs som strävar till att hjälpa oss ha bättre koll på vår vardagsekonomi. Träff en gång i månaden kl. 12.30 följande måndagar: 27.9, 18.10 och 22.10. Vi börjar med gratis lunch. Anmäl dig till Heidi Salminen 0503301828.

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider: september-december är må-fre kl. 9-12, tfn 09-8306 262, epost.vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse: Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10-11.30.

KOLUMNEN

MATS FONTELL

Förändringens vind

NÄR JAG försommaren 1994 som nyanställd steg in i Svenska församlingshemmet trapphus så möttes jag av en behaglig doft av gammalt hus. Den här bekanta doften har mött mig varje försommar under de 27 år jag arbetat i huset. Påmint mig om hur det kändes när både staden och arbetsplatsen var ny och främmande. Huset har blivit både bekant och kärt under åren som gått. Den övre våningen var platsen för församlingens ungdomsverksamhet redan under många år före min ankomst.

SENASTE VÅR var det ändå dags att tacka, tömma och flytta från Runebergsgatan 24 eftersom huset ska säljas. Verksamheten och våra arbetsutrymmen hänvisades till ny adress och det senaste halvåret har mina arbetskamrater och jag varit fullt sysselsatta med att vid sidan om arbetsuppgifterna orientera oss i det nya. En flytt tar vanligen ganska mycket energi, oavsett om det handlar om det egna hemmet eller arbetsplatsen. Den här flytten har definitivt varit energikrävande på många plan, mest ändå på det emotionella. Det är inte lätt att avstå från det man tycker om, det man fäst sig vid och som känns tryggt och hemvant.

»Den här flytten har definitivt varit energikrävande på många plan, mest ändå på det emotionella.«

NU HAR vi startat upp höstens verksamhet i vår nya lokal, en renoverad gammal prästgård. Vi har det på många sätt bra även om mycket är väldigt annorlunda. Det bästa är ändå att ungdomarna hittat till den nya ungdomsgården UG och dessutom uppenbart tagit den till sig som sin.

Att livet ständigt förändras är nog bara att acceptera. Glömmer jag det så kan jag börja med att se mig själv i spegeln. Mitt i livets rörelse är det ändå gott att veta att det finns något, Någon, som består. Bibeln lovar oss att Gud är den samme; Igår, idag och i evighet.

Mats Fontell är ungdomsarbetsledare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

JOIN THE ENGLISH MESSAGE CLUB!

WE'LL IMMERSE OURSELVES IN EUGENE PETERSON'S BIBLE PARAPHRASE "THE MESSAGE" AND DISCUSS IT IN ENGLISH. THE MESSAGE IS WRITTEN IN EVERYDAY LANGUAGE AND IT IS EASY TO UNDERSTAND.

IN THE ECUMENICAL MEETINGS WE STUDY THE BIBLE, DISCUSS THE THEME OF THE DAY AND PRAY. SOME REFRESHMENTS WILL BE SERVED.

TIKKURILA CHURCH, ASEMATIE 12

THURSDAYS 30SEPT, 28OCT AND 25NOV AT 2-4PM

SIGN UP FOR THE BIBLE STUDY GROUP THE WEEK BEFORE TO HEIDI SALMINEN 0503301828 OR HEIDI.SALMINEN@EVL.FI

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING

Ilse Stenius tycker om att bena ut de kulturella koder som gör en del bibelställen svåra för dagens läsare.

FOTO: PRIVAT

Bibelgrupp på engelska!

Bibelstudiegruppen är ekumenisk och ordnas i Vanda svenska församlingens regi 30.9, 28.10 och 25.11 kl. 14–16, med en inbjuden diskussionsledare.

Gruppen samlas i Dickursby kyrka på Stationsvägen 12.

Anmäl dig senast en vecka före till heidi.salminen@evl.fi eller på tfn 050 330 1828.

Två kapitel ur Eugene Petersons *The Message* diskuteras varje gång. Deltagarna får läsa och fundera på texterna på förhand.

Det bjuds på kaffe och te med tilltugg!

Ny bibelgrupp på engelska

Ilse Stenius pratar gärna engelska, också med Oxfordduttal om hon är på det humöret. Hon tog initiativet till en engelskspråkig bibelstudiegrupp i Vanda.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA Ilse Stenius är fascinerad av engelska språket. Hon är sjuksköterska till utbildningen och jobbade i Oxford under studenttiden, där den medicinska terminologin på engelska blev välbekant för henne.

Hon har också jobbat som konsumentrådgivare på ett internationellt företag, där engelskan kom väl till pass. Hon jobbade bland annat med att ta emot reklamationer från missnöjda kunder.

»Sådana guld-korn behöver komma fram så dagens läsare förstår.«

– Om det är något jag kan så är det att förklara!

Hur tacklar du bibelställen du tycker är svårförklarliga?

– Då försöker jag fundera: Varför är det så här? Har det jag inte förstår något med kulturen att göra?

Hon har läst Bibeln sedan konfirmationstiden. Hon har också deltagit i internationella konferenser och behärskar det religiösa språket på engelska. Bibelstudiegruppen som hon initierat i Vanda svenska församling riktar sig till alla intresserade, och förhoppningen är att många med invandrarbakgrund ska hitta fram till den.

– Man får förstås säga ord på svenska eller finska om man inte kommer på dem på engelska. Vi hjälps åt!

Bibelstudierna tar avstamp i Eugene Petersons bibelparafra *The Message*.

– Den är väldigt skön att läsa! Peterson använder verkligen vardagsspråk och det är enkelt att förstå vad han menar. När David har det svårt använder Peterson till exempel en del starka ord för att beskriva det. Det får mig att tänka: om David kunde tänka

med kraftuttryck så är det inte så hemskt om jag också gör det ibland.

Varför tillrättavisades Marta?

Gruppen är ekumenisk och har en inbjuden talare varje gång. Fokus sätts delvis på att bena ut kulturella koder som kan vara svåra för dagens bibelläsare att förstå.

Själv har Ilse Stenius ofta funderat på Marta och Maria och varför Jesus tillrättavisade Marta så skarpt när hon tyckte att Maria skulle hjälpa till med maten i stället för att sitta och lyssna till Jesus.

– Jag som husmor såg bara konflikten Marta befann sig i.

På Jesu tid talade man inte med och undervisade kvinnor, har Ilse Stenius senare insett.

– Men Jesus var radikal och samlade kvinnor som ville ha mer kunskap kring sig. Hans tillrättavisande av Marta var ett sätt att säga: Du kan det där och har valt det själv, bekymra dig inte om Marias plats!

– Det var en glädje för mig att upptäcka. Tänk att han gjorde så! Sådana guld-korn behöver komma fram så dagens läsare förstår.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Det är fantastiskt!

Benjamin Häggblom är ny präst i Åbo svenska församling. Han har inte ångrat yrkesvalet en dag. – Min iver och längtan har bara vuxit.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO När Benjamin Häggblom i tiden blev aktiv i församlingens ungdomsarbete i Karleby var det mest på grund av vännerna.

– Men där fanns också en känsla av varm vänlighet, av att vara accepterad som man är.

För honom var det ingen självklarhet att börja studera teologi, han var snarast intresserad av psykologi. Även om han varit aktiv i församlingens ungdomsarbete bar han på en känsla av att inte kunna citera Bibeln lika exakt som en del vänner, som kom från mer kyrkligt aktiva familjer.

– Jag var på ett nyårsläger i Karleby innan jag skulle söka in till universitetet. Huvudtalare var en ung, manlig präst från Sverige. Han kändes som en frisk fläkt, jag hade inte sett många unga präster tidigare. Jag upplevde ett tilltal från Gud: Kanske också jag kunde vara huvudtalare vid något liknande evenemang i framtiden?

Min längtan har vuxit

Han sökte in till teologin vid Åbo Akademi och har inte ångrat det en dag.

– Min iver och längtan att få tjäna kyrkan har bara vuxit.

Idag oroar han sig inte för att han inte kan rabbla upp en massa bibelställen ordagrant ur minnet.

– I början av studietiden var jag ännu lite osäker på mig själv. Men efter något år och efter att ha mött många präster märkte jag att en präst behöver ha många olika egenskaper, och att jag kan min bibel tillräckligt bra.

Du prästviges i juni och nu är du församlingspastor och studentkaplan i Åbo. Hur känns det?

– Det är helt fantastiskt! Jag trivs jättebra. Det kändes lite som att hoppa in i något okänt, men eftersom jag gjort min försam-

Benjamin Häggblom stortrivs i Åbo svenska församling. FOTO: PRIVAT

lingspraktik i Åbo hade jag en liten grund att stå på och kände kollegerna.

Vad har känts mest utmanande?

– Kanske enskilda själavårdssamtal, där det kommit upp svåra saker. Då har jag känt mig väldigt liten. Men jag har tänkt att min roll kanske inte är att lösa problem utan bara lyssna, finnas till som stöd och vara någon som kan be och vandra tillsammans med den andra.

Du är 24 år. Är det bra eller dåligt att vara en ung präst?

– Det beror på sammanhanget. Vissa kanske tycker att jag är ung och saknar livserfarenhet, andra tycker det är fräscht med en ung präst. Jag har lätt att relatera till ung-

domar och studerande eftersom jag har min egen ungdomstid i färskt minne. I jobbet som studentkaplan är det ett stort plus att jag själv precis varit studerande.

Benjamin Häggblom

Ny församlingspastor och studentkaplan i Åbo svenska församling.

Växte upp i Karleby, bor i Åbo med sin fru Alice.

Tycker om Åbo svenska församling för att: Åbo svenska är en öppen församling som välkomnar alla. "Jag hoppas att studerande från andra orter ska känna sig hemma här."

Gör på fritiden: läser, följer med hockey, motionerar (spelar squash), umgås med vänner och ser på Netflix.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 19.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Markus Ollila. Predikan av Kristian Gæddnäs från LFF.

On 22.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Sö 26.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

On 29.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 17: Kvällsyrka med nattvard i församlingshemmet, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström, Johannes Johansson. Gemenskap kring kaffe- och tebordet.

Må 20.9 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem, Eeva Granström. Även 27.9.

Korpo kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

To 23.9 kl. 19: Korpo Sångkör inleder terminen, körövning i Korpo församlingshem.

Sö 26.9 kl. 13: Pensionärsträffens terminsstart med lunch på restaurang Buffalo (obs datum och klockslag!). Pris 15 euro för andra än pensionärsträffens medlemmar. Anmälan senast ti 21.9 till Esa Killström tel 040 312 4442.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Robert Helin.

On 22.9 kl. 17.30: Mariakören inleder terminen, körövning i Houtskär kyrka.

Sö 26.9 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Joakim Oldmark.

Sö 26.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Joakim Oldmark.

ÅBO

sön 19.9 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Häggblom (pred), Björkgren-Vikström (lit), Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Ester medverkar.

ÅBO

Vetenskap

Forskarnatt i Åbo domkyrka

Kan konst göra vetenskap mer begripligt för allmänheten? Kan forskning ha nytta av konstnärliga tolkningar av vetenskapliga rön?

Bland annat de här frågorna tas upp under Forskarnatten **24.9**, vars program huvudsakligen går av stapeln i Åbo domkyrka samt på Lilla Fabbes och Sibeliusmuseet.

Forskarnatten presenterar ett antal vetenskapskonstnärliga samarbeten som kommit till inom ramarna för ÅA-projektet "Avtryck i det okända - Forcing the Impossible".

I programmet ingår vernissager, ett uruppförande av en interaktiv originalkomposition samt ett Kvanthopp-samtal med öppen frågestund lett av **Marcus Rosenlund**. Visionär för projektet är TD, projektforskare **Laura Hellsten**.

Evenemanget riktar sig till alla intresserade. På grund av rådande läge är antalet deltagare för varande begränsat. Läs mer och boka din plats via hemsidan: <https://forcing-the-impossible.com/>

De medverkande konstnärerna är Antonia Ringbom, Ru Runeberg, Jan-Erik Andersson, Jan Kenneth Weckman samt Ulf Långbacka. De medverkande forskarna är Cecilia Sahlgren, Ronald Österbacka, Guillaume Jacquemet, Tan Phat Huynh, Anna Fogde och Anna Törnroos-Remes.

mån 20.9 kl. 18-20: Unga vuxna, Aurelia.

tis 21.9:

- **kl 14.30-18:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 22.9:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.

- **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

tor 23.9:

- **kl 9.30-11.30:** Familjecafé, Aurelias innergård.

- **kl 10-12:** Psalmboksutdelning, Aurelia (3 vån.).

Församlingsrådet i Åbo svenska församling vill med anledning av 100-årsjubileet ge en psalmbok i gåva till alla medlemmar som önskar få en (max en psalmbok per hushåll). Välkommen att hämta din psalmbok!

fre 24.9 kl 10.30-12: Anhörigvårdarcafé, Kvarterssklubben (Henriksgatan 7, Åbo).

sön 26.9:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Grahns (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. Barnhörna. Gudstjänst-

grupp Sefanja medverkar.

mån 27.9 kl. 14-15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 28.9:

- **kl 14.30-18:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 17.30-19:** Psalmboksutdelning, S:t Karins kyrka. Församlingsrådet i Åbo svenska församling vill med anledning av 100-årsjubileet ge en psalmbok i gåva till alla medlemmar som önskar få en (max en psalmbok per hushåll). Välkommen att hämta din psalmbok!

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 29.9:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem

- **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo).

"Kan man dansa teologi?" Laura Hellsten. Anmälan senast 27.9 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.

tor 30.9:

- **kl 9.30-11.30:** Familjecafé, Aurelias innergård.

JOMALA Skördemässa

Välkommen på mässa och skördefest!

Söndagen den 19.9 firar vi skördemässa

kl. 11 i kyrkan. Efter mässan firar vi skörde-festen tillsammans i Olofsgården med lunch, café, pyssel och aktiviteter för alla åldrar.

MARIEHAMN Lunchmässa

TORSDAGAR i Kvarter 1!

Lunchmässa i S:t Görans kyrka **torsdagar kl. 11.30** och direkt efter den kan du äta en god soppa med tillbehör i församlingshemmet (**kl. 12.00**).

Välkommen på en lunchpaus i vår gemenskap!

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalafor-samling.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Söndag 19.9 kl. 11.00: Högmässa Sjuttonde söndagen efter pingst – Jesus ger liv

Söndag 26.9 kl. 11.00: Högmässa Ader-tonde söndagen efter pingst – En kristen människan frihet

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca 0–4 år.

Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben: åk. 1–4, tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Frideborg: åk. 1–3, torsdagar kl. 18–19.30.

Barn- och ungdomskörer

Tonikan: åk. 1–2, tisdagar kl. 14–15. Pys-sel 13–14.

Kvinten: åk. 1–4, onsdagar kl. 13–14 i Södersunda skola.

Dominanten: åk. 3–4, torsdagar kl. 14–15.

Jomala Joy: åk. 5–9, torsdagar kl. 15–16.15.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15

Missionssyfsöreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Sopplunch: torsdag 23.9 kl. 12.00. 5€ för soppa, bröd och kaka.

Helgmålsvesper: lördag 25.9 kl. 18.30.

Vesper: onsdag 29.9 kl. 19.00.

Skriftskola

Inskrivning: 31.8–19.9 via hemsidan: jomala.evl.ax

Torsdag 30.9 kl. 18.30: Samling för för-äldrar och konfirmander i kyrkan.

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

FR 17.09 kl. 10.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

LÖ 18.09 kl. 10.00: Katolsk mässa i S:t Mårtens kyrka.

SÖ 19.09 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, S:t Mårtenskören medverk. Även livestreaming på församlingens Facebooksida.

TO 23.09 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 23.09 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet. Pris: 5€/pensionärer, 7€/övriga.

SÖ 26.09 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. Även livestreaming på församlingens Facebooksida.

SÖ 26.09 kl. 18.00: Innerlighetens mässa i S:t Mårtens kyrka. Servering, program och samvaro från kl. 17.15.

TO 30.09 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 30.09 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet. Pris: 5€/pensionärer, 7€/övriga.

Kyrktaxi till Gudstjänst, tfn 018–19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 19.9 kl. 14.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Carolina Lindström, John-Adam Sjölund.

Måndag 20.9 kl. 14.30: Kyrkis i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Tisdag 21.9 kl. 10.00: Småbarnsmusik i Sunds församlingshem. Kati Juntunen.

Söndag 26.9 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Ingemar Johansson, John-Adam Sjölund.

Måndag 27.9 kl. 14.30: Kyrkis i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Tisdag 28.9 kl. 14.00: Tillsammans-träff i Sunds församlingshem. Kom och drick ditt eftermiddagskaffe i trevligt sällskap!

Med reservation för ändringar.

<https://www.sund-vardotsforsamling.fi>

KOLUMNEN

LARS-RUNAR KNUTS

Spara eller slösa?

FRÅGAN BERÖR oss alla, men det finns inget allmänt giltigt svar på den, eftersom svaret beror på i vilken livssituation man befinner sig. Jag kommer livligt ihåg vår femåring som lärt sig att spara och som hade bankkonto och bankbok. Hen ville köpa godis som kostade 80 penni och gick till banken och lyfte en mark. Köpte godiset och gick tillbaka till banken och satte in 20 penni. Hen hade lärt sig att spara.

När man växer upp kommer man säkert i ett läge där man vill göra ett inköp, men först måste man spara ihop pengarna via veckopeng och sommarjobb. Man sparar och slösar inte bort pengarna på småsaker. Man lär sig att planera och spara för sitt mål. Det är viktigt att lära sig ekonomiskt tänkande för det behövs senare i livet, när man vill hyra eller köpa bostad eller bil. Här gäller det igen att spara och inte slösa.

»Det finns plats för ett personligt engagemang för utsatta.«

SKA MAN fortsätta att spara hela livet ut? Här blev jag starkt berörd av temat för andra söndagen efter pingst, ”förgängliga och oförgängliga skatter”. Där varnas jag för att fästa mig för mycket vid jordisk egendom. Mitt i förvaltandet av mina besparingar glömmar jag bort att jag inte får något av förmögenheten med mig in i evigheten. Trots varningen sparar jag för att klara av eventuella stora sjukhusutgifter eller för att trygga ålderdomen. Detta hindrar inte att jag kan hjälpa dem som inte har möjlighet att spara beroende på arbetslöshet, sjukdom eller något annat. Vårt socialskydd och våra församlingars diakonala verksamhet är nödvändig, men det finns plats för ett personligt engagemang för utsatta. Man kan också välja att månatligen stödja missionsverksamhet, Kyrkan utlandshjälp, Unicef, Röda Korset, Amnesty International och så vidare.

Det finns många aspekter på att spara och slösa. Det påminns vi om beträffande naturen och klimatet. Vi bör spara på naturens resurser för att kommande generationer ska kunna leva drägligt.

Lars-Runar Knuts är förtroendevald i Åbo svenska församling.

VÄSTÅBOLAND Körsång

Sjung ut i skärgården

Hösten är här och kyrkokörerna återupptar verksamheten igen.

Onsdagen den 22.9 kl. 17.30 inleder Mariakören i Houtskär terminen med körövning i Houtskär kyrka.

Torsdagen den 23.9 kl. 19 inleder Korpo Sångkör sin hösttermin med körövning i Korpo församlingshem.

Båda körerna leds av kantor Mikael Granlund. Alla sångglada församlingsbor är hjärtligt välkomna!

Mehdiya och Raja på sommarutfärd till Korpo. FOTO: SONJA TOBIASSON

Sonja Tobiasson säger att språket är den enda vägen in i vårt samhälle. FOTO: PRIVAT

”Vi vill stöda och hjälpa”

Sonja Tobiasson är med i en förening som jobbar för att integrera invandrare. – Jag har lärt mig att ta långsamma steg framåt och vara lyhörd.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS När flyktingvägen svepte ända fram till Finland år 2015 ledde det till en ivrig, stundvis hetsig, debatt i Pargasregionen.

– Vi var hundratals som samlades till öppna möten där vi diskuterade hur vi skulle ta emot invandrarna. Motsättningarnas var ganska hårda, det fanns ett motstånd som kom från orter utanför Pargas, och det var ganska högljutt. Det kanske stärkte vår grupp till att visa att vi vill stöda och hjälpa invandrarna, berättar **Sonja Tobiasson**, som idag är ordförande för föreningen Skärgård utan gränser – Saaristo ilman rajoja.

Flyktingförläggningen öppna-

des sedan i ett hotell i Nagu. På huvudorten Pargas bodde flyktingarna i lägenheter. Den 6.2.2016 ordnade man en stor fest för invandrare från Pargas och Nagu.

– Det blev väldigt lyckat. Sedan grundade vi Skärgård utan gränser, som är både en understödsförening och en rörelse. Jag har suttit som kassör utanför styrelsen i alla år och är nu ordförande. När man en gång blir kassör i en förening hamnar man i en rävsax som man inte kommer ur, skrattar hon.

Simning har lockat

Förläggningen i Nagu stängde gan-

ska fort och flyktingarna flyttade till lägenheter eller sökte sig till andra orter. Under åren har Skärgård utan gränser ordnat allt från picknick-träffar, språkstöd, besök till skärgården och aktivitetsparker till simskola.

Särskilt simskolan har varit populär. Den ordnas egentligen av Folkhälsan men föreningen hjälper till med anmälningar och finansiellt stöd. Nu ordnas också en simskola för vuxna kvinnor, inomhus, i bassäng, också i Folkhälsans regi. Föreningen sköter anmälningar och information.

– Deltagarna har varit väldigt ivriga och det blir nystart för den i september.

En av de saker Skärgård utan gränser satsat på är att engagera invandrare själva. Nu sitter två invandrarkvinnor i föreningens styrelse.

– Jag känner att det fött ett större intresse för vår verksamhet att

»Integration är att förändra attityder.«

vi har invandrare med i styrelsen.

Vad har ni lärt er av det arbete ni gjort?

– Att det inte lönar sig att göra reklam för att gå en naturstig, för det lockar inte! skrattar hon.

En annan sak hon märkt är att frivilliga språkkurser och -kaféer inte lockar särskilt många deltagare. Det tycker hon är bekymmersamt.

– Ibland tänker jag att vi inte lyckats kommunicera att språket är den enda biljetten in i det finländska samhället.

Samtidigt vet hon att det finns solskenshistorier, kvinnor som kämpat och lärt sig finska eller svenska, som kommit in på utbildningar och fått jobb.

– Jag hoppas att de får vara en förebild för andra.

Själv har hon lärt sig att integration handlar om att förändra attityder – men att det inte alltid är lätt att veta hur.

– Jag har lärt mig att man gång på gång måste försäkra sig om att den andra förstår, ta långsamma steg framåt och vara lyhörd.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Kantorsbanan är både fri och kreativ

”Utbilda dig till kantor!” Det är ett tips som Sam Lindén ofta har gett dem med musikintresse. ”Där har du utlopp för allt och kan utforma ditt arbete rätt fritt.”

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Sam Lindén hann jobba sammanlagt 33 år som kantor i Närpes församling innan han gick i pension för två år sedan. Också efter det har han gärna hoppat in när det funnits behov.

Han har trivts bra med det omväxlande arbetet.

– Du är ganska fri att utforma arbetet enligt egna intressen. Orgeln har varit mitt instrument, och det håller jag vid liv fortfarande.

Det ingår en hel del planering i jobbet.

– Jag har tyckt om att planera själva gudstjänsterna, och det har jag gjort noggrant genom alla tider. Det är fint att få välja psalmer och sånger som passar ihop med texterna i gudstjänsten.

Blir det tråkigt att spela de mest populära psalmerna om och om igen?

– Nej, man får tänka att det här är nytt för dem som kommer hit, fast jag skulle spela en psalm för trehundra gången!

Förändringar hör till

Sam Lindén har hunnit vara med om en hel del reformer under åren. Bland annat har det kommit en ny gudstjänstordning och ett nytt psalmbokstillägg.

– Inte är det något fel på förändringar, bara det sköts på ett bra sätt. För några år sedan slogs ju våra tre församlingar i Närpes, Pörtom och Övermark samman. Det har varit en stor process som känns av ännu.

När det gäller musikönskemålen vid förrättningar, speciellt jordfästningar, mär-

Sam Lindén har trivts som kantor och fortsätter gärna som frivillig i församlingsverksamheten.

FOTO: PRIVAT

»Det är fint att få välja psalmer och sånger«

Sam Lindén

Född och bosatt i Närpnäs, Närpes.

Familj: Två barn och ett bonusbarn, alla vuxna.

Hobbyer: Kommunalpolitik, musik, ordförande för nämnden för musikinstitutet Legato. ”När jag kopplar av hemma tar jag gärna ett korsord i handen.”

ker han en tydlig förändring. I början av hans kantorstid frågade många efter klassisk musik eller folkmusik, men idag kommer det önskemål om musik från nya håll. Det ger många frågor att ta ställning till.

– Vad är texten och musiken associerad till? Kan man spela den i kyrkan, eller kanske hellre på en minnesstund? Där måste man som kantor ta en linje. Det är i alla fall fråga om ett gudstjänstillfälle.

Han leder fortsättningsvis Laudate-kören. Ett annat uppdrag är att administrera musikserien Aftonmusik i Sankta Maria.

– Den börjar i september och håller på till första advent, och fortsätter sedan i januari fram till påsk. Det är en musikstund

på 30–40 minuter varje lördag kväll kl. 18 i samband med helgmålsringningen. De gånger det inte finns andra som medverkar spelar jag orgel själv.

Hur gör du när du väljer musiken?

– Jag följer ofta ett tema: det kan vara någon viss kompositör, musik från ett visst land, eller ämnen utgående från kyrkoåret.

Någon favoritkompositör vill han inte nämna, ”det varierar från tid till tid”. Men en favoritpsalm har han.

– Det finns en psalm som jag alltid har tyckt om och fört fram i olika sammanhang. Det är Lina Sandells ”Jag kan inte räkna dem alla”.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 16.9 kl. 18: Mission&Motion i Harrström, samling vid båthuset.

To 16.9 kl. 18: Barnkör för åk 1–6 i församlingshemmet
To 16.9 kl. 19: Kyrkokör, välkomna med gamla och nya sångare!

Fr 17.9 kl. 18: Kara- och kvinnosamling i församlingshemmet, gäst: Göran Östberg. Kom och hör om sommarens livliga sommar vid gruvområdet med cafégäster från när och fjärran.

Sö 19.9 kl. 11: Gudstjänst, Timo Saitajoki, Robin Heikkilä. Kyrkkaffe!

Sö 19.9 Söndagsskolan startar i församlingshemmet kl. 11–12. För 4-åringar och äldre!

Må 20.9 kl. 09.30–11: Mission&Motion i Korsnäs församlingshem

Må 20.9 kl. 13–14.30: Vänstugan i församlingshemmet. Gemenskap och kaffeservering, handarbete tillika om du vill!

Ti 21.9 Mamma-barn-träffar varje tisdag kl. 10–12 i församlingshemmet. Kom när det passar!

Ti 21.9 Baltikumvännerna har öppet kl. 13–18. Hela, rena och fläckfria kläder mottages, inga möbler!

Ti 21.9: Mission&Motion i Taklax. Möjlighet att först samlas i bykyrkan på kaffe och därefter cykeltur för den som vill och kan.

On 22.9 kl. 13: Silver Sisters, sångövning inför Silvergruppen följande onsdag.

To 23.9 kl. 09.30–11: Mission&Motion i Korsbäck

To 23.9 kl. 20: Projektkören övar

Sö 26.9 kl. 11: Gudstjänst i Molpe bykyrka, Heikkilä, Granholm. Kyrkkaffe. Därefter bönehusförenings årsmöte. Skjuts ordnas mot beställning, tel. 044-4101821, start från FH kl. 10.30

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 18.9 kl. 10: Utetalko på Jonnsborg. Servering.

Sö 19.9 kl. 10: Gudstjänst i Lappfjärds kyrka.

Eklöf Johan, Martikainen Anna Karin.

Sö 19.9 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Eklöf, Martikainen.

Sö 19.9 kl. 18: Konsert i Krs kyrka med Erica Nygård, flöjt, Niels Burgmann, orgel.

Ti 21.9 kl. 11.30: Pensionärssamling i Krs förs.hem. Vi sjunger, lyssnar, äter och umgås. OBS! Både veckodag och klockslag ändrat.

Ti 21.9 kl. 19: Nådejonens övningar inleds i Lfds förs.hem. Välkommen med!

To 23.9 kl. 18: Lappfjärds kyrkokörs övningar inleds i kyrksalen i Lfds förs.hem. Välkommen med!

NÄRPES Musik

Musikverksamhet

Närpes: Sång- och musikstund för daglediga. Onsdagar 3 ggr/mån. i Arken. Start 15.9 kl. 14.45. (Gerd Lindén-Liljehage)

• **S:ta Maria församlingsskör.** On. i Arken. Start 8.9 kl. 16.00. (GLL)

• **Familjesång.** Onsdagar v.v. i Arken. Start 22.9 kl. 18.00. (GLL)

• **Joy Adonai.** Lovsångsgrupp 1 g./mån. i Arken. Ta kontakt med ledaren! (GLL)

• **Glad Ton.** Barnkör för i första hand åk. 0–4. Fredagar i Arken. Start 3.9 kl. 16.00. (GLL)

• **Arkens band.** Musikgrupp för åk 5 och uppåt. Fredagar i Arken. Start 17.9 kl. 16.30. (GLL)

KRISTINESTAD Sorg

Samling för sörjande

”Sorgen drabbar oss alla. Nu har den drabbat mig.”

Samling för sörjande **söndag 26.9 kl. 16.00** i församlingshemmet i Kristinestad. Leif Westerlund, präst och familjeterapeut med lång erfarenhet av sorgearbete gästas vår samling.

Anm. senast 22.9 till Inga-Lene, 040 5277611.

Lö 25.9 kl. 10–14: Basar till förmån för Gemen-samt Ansvar i Krs förs.hem. Blommor, bakverk, stickat, loppis.

Sö 26.9 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen.

Sö 26.9 kl. 15: Skördegudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen. Man kan ha med av egen skörd eller produkter som kan säljas till förmån för Nådens hem. Servering.

Sö 26.9 kl. 16: Sorgesamling i Krs förs.hem. Samling för människor i sorg. Vår gäst Leif Westerlund talar om sorgen vi känner när vi har förlorat någon som stått oss nära. Anm. till Inga-Lene af Hällström, 040 5277611 senast 22.9.

On 29.9 kl. 13: Pensionärssamling i kyrksalen i Lfds förs.hem. Vi sjunger, lyssnar, fikar och umgås. Lotteri.

To 30.9 kl. 19: Kristinestads kyrkokörs övningar inleds i Krs förs.hem. Välkommen med!

• **Projektkör.** Vi övar före gudstjänsten och deltar med sång. Övningar söndagar kl. 10.45 i Närpes kyrka. (GLL)

Pörtom: Pörtom Musikgäng. Barnkör för åk. 0–6. Onsdagar i församlingshemmet. Start 8.9 kl. 15.00. (Jan-Ola Granholm)

• **Seniorkören.** Onsdagar i församlingshemmet. Start 8.9 kl. 13.30. (J-O.G)

• **Pörtomkören.** Kyrkokör som också sjunger lite knepigare repertoar. Torsdagar i församlingshemmet. Start 9.9 kl. 19.00. (J-O.G)

Övermark: Övermark barnkör. Övningar i församlingshemmet. Start 16.9 kl. 13.00. (Kristina Heikkilä)

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS! För att beställa ämbetsbevis, släktutredningar m.m. ska Kustens och Ålands Centralregister kontaktas på nummer 040 759 1204.

Öppethållningstider för Pastorskansliet måndagar 10–13, onsdagar 10–13 och fredagar 10–13.

Närpes:

OBS! Morgonandakt från kyrkkanalen varje vardag kl 9.30.

Lö 18.9 kl. 18: Aftonmusik i St:a Maria. S. Lindén, orgel.

Sö 19.9 kl. 13: Högmässa. Audas-Willman, Lindén-Liljehage. Kyrkkaffe vid torget och öppet hus i de nya kansliutrymmena.

Ons 22.9 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Kaffe. Blomberg, Lillbäck Engström, Ingvesgård.

MALAX Musik

Körer, sång och musik

PYSSEL – SÅNG – SKOJ, för årskurs 1–3, torsdagar **15.00–16.30** i KH. Vi börjar **23.9**.

Anm. till ledare Jenni Broo, 050-441 8292 eller Katri Lax, 050-550 3452.

THE GOSPEL VOICE, i KH. För dig som tycker om att sjunga på engelska och svenska i stämmor. Anm. till kantor Katri Lax, katri.lax@evl.fi eller 050-550 3452.

Kom igång med Sång, to **23.9 kl. 19–20** i KH. Församlingens körer och övriga sångintresserade är välkomna till höstens första övning. Kaffe kl. **18.30**.

SISU-lauluryhmä, suomenkielinen lauluryhmä kirkkokodilla keski-viikkoisin **klo. 16.15–17.15 (alk. 22.9)**. Ilmoittautuminen katri.lax@evl.fi tai puh. 050-550 3452.

KRISTINESTAD GA-basar

Basar för Gemensamt Ansvar

Blomplantor, sticklingar, bakverk och stickat är sånt som säljs till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar **lördag 25.9 kl 10–14** i Kristinestads församlingshem.

Kanske du själv har någon planta du vill ge till försäljningen? Ta i så fall kontakt med Erica Norrback eller Jeanette Ribacka-Berg.

BERGÖ-PETALAX

Grupper

Terminsstart

Må. 20.9 kl. 10 startar **familjeklubben** på Bergö, församlingshemmet. Info om familjeklubben i Petalax senare.

Syfoereningen träffas i församlingshemmet i Petalax on. 22.9 kl. 13.30.

On. 22.9 startar **kyrkokören** och **mini-or-juniorgruppen** i Bergö församling, båda kl. 18 i församlingshemmet.

To. 23.9 startar **kyrkokören** och **mini-or-juniorgruppen** i Petalax församling, kören kl. 18.30 i församlingshemmet och miniorerna-juniorena kl. 18.30 i ladan. Körerna övar därefter varje vecka och miniorerna-juniorena träffas varannan vecka.

Nya deltagare välkomna med!

Ons 22.9 kl. 18: Litteraturskafferiet. Blomberg, Grönberg.

Lö 25.9 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria, S. Lindén.

Lö 25.9 kl. 18: Höstfest i Frönäs bönehus. Tomas Klemets, Bertel Lindvik, Heikkilä.

Sö 26.9 kl. 18: Samling i Luthergården. Isak Snickars, Heikkilä, S:ta Marian kuoro.

Ons 29.9 kl. 19: Höstauktion i Luthergården.

Övermark:

Fre 17.9 kl. 18.30: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

Sö 19.9 kl. 10: Gudstjänst. Sundqvist, Granholm.

Må 27.9 kl. 13: Syfoereningens möte i församlingshemmet. Örn.

Pörtom:

Fre 17.9 kl. 9.30: Motion med mission. Vi

startar vid församlingshemmet med en kort andakt varefter vi går en ca 1 tim. promenad. Valfri gåva till missionen. Välkomna i ur och skur! Örn.

Sö 26.9 kl. 10: Gudstjänst. Sundqvist, Heikkilä.

To 30.9 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Örn, Granholm.

Lö 2.10 Prosteriets familjesamling i Lappfjärds församlingshem. Vivian och Boris Salo.

OBS! Barnpassning.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 19.9 kl. 14: Familjemässa. Heddy Norrgård avtackas. Servering.

Må 20.9 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet. Terminsstart!

On 22.9 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet. Terminsstart!

On 22.9 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet. Terminsstart!

Sö 26.9 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

On 29.9 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

MALAX

Sö 19.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Kjell Lolax.

Sö 26.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax.

Ti 28.9 kl. 13: Missionssyfoereningen tisdagar i KH.

To 30.9 kl. 13: Missionssyfoereningen torsdagar i FH.

Ti 28.9 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

PETALAX

Sö 19.9 kl. 11: Familjemässa i kyrkan. Heddy Norrgård avtackas. Servering. OBS tiden!

On 22.9 kl. 13.30: Syfoereningen samlas i församlingshemmet. Terminsstart!

To 23.9 kl. 18.30: Kyrkokören övar i församlingshemmet. Terminsstart!

To 23.9 kl. 18.30: Minior-junior i ladan. Terminsstart!

Sö 26.9 kl. 10: Radiogudstjänst från Petalax kyrka. Deltagare välkomna till kyrkan kl. 10. Gudstjänsten sänds i radion kl. 13. Isaksson, Brunell.

To 30.9 kl. 18.30: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

KOLUMNEN

JANNE HEIKKILÄ

Vila från börda och bekymmer

”KOM TILL MIG, alla ni som är tyngda av bördor” (Matt. 11:28). Med en sådan här varm hälsning välkomnar Jesus människor till sitt sällskap.

Men vänta en stund, är den här inbjudan faktiskt till för alla? Hur är det med de människor som upplever sig vara helt fria från alla bördor? Hur är det med dem som endast har små och obetydliga bekymmer? För nog är väl livet för de flesta mest vardag som bara rullar på.

Så borde även jag, som just nu i skrivande stund väl har det rätt så hyfsat, också vända mig till Jesus i bön? Ja, det tror jag. För jag tänker att ingen av oss kan vara helt fri från alla bördor och bekymmer, åtminstone inte här i tiden. Vi kan börja med att berätta det som är på tok för Jesus, liksom även de problem och synder som – mer eller mindre medvetet – tynger våra axlar.

FÖR VISSA är det relativt lätt att tala om sina bekymmer, medan det är lite svårare för andra. Åtminstone drabbas jag ibland av tanken om jag faktiskt ska besvär andra med mina egna problem, som hittills varit förhållandevis små. Den som jag öppnar diskussionen med har kanske större problem, och då blir kontrasten stor. Kanske jag bara gnäller i onödan.

Det är förstås mänskligt att tänka så. Men det kan också vända för mig – nästa dag kan det bli min tur att hamna i svårigheter som jag inte ens hade en aning om.

Herre, ge mig ödmjukhet och insikt!

DET FINNS ett ställe i Bibeln som är till för både dig och mig, och som passar för situation som situation: ”Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag.” (Gal. 6:2) Vi uppmanas att bära varandras bördor, och inte jämföra dem. Vår uppgift är bara att stå vid vår nästas sida, vandra en bit med honom eller henne längs vägen, visa medmänsklighet i tanke, ord och i gärning.

Herre, ge oss seende ögon och hörande öron samt händer som är villiga att hjälpa!

Janne Heikkilä är kyrkoherde i Korsnäs.

NÄRPES Samtal

Om Liv & Död med Ann-Mari och Kerstin

Vad tror vi om livet och döden, och vad tror vi om livet efter döden? Vad innebär döden och vad innebär livet?

Välkommen med! Vi träffas **fyra onsdagskvällar kl. 18-20** i Närpes församlingshem. Vi samtalar om de existentiella frågorna, öppet, nyfiskt, frimodigt. Vi respekterar varandras tro och tankar. Kvällen inleds med kaffe eller te och avslutas med en kort aftonbön.

Vi träffas **13.10, 27.10, 10.11** och **24.11**. Ingen deltagaravgift. Om du har frågor kontakta Ann-Mari Audas-Willman 0500 269789 eller Kerstin Berg. Anmälan till Ann-Mari, ann-mari.audas-willman@evl.fi el. 0500 269789.

Hjälpen nådde fram

700 dagar på 7 år. Så lång tid visar tullstämplarna att **Karl-Gustav Söderlund** vistades i Baltikum på 1990-talet. Han körde ner en stor mängd hjälpsändningar från Kristinestadstrakten till sjukhus och barnhem framför allt i Litauen.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD När de baltiska länderna fick sin självständighet i början av 1990-talet fanns det ett skriande behov av materiellt stöd. Karl-Gustav Söderlund i Tjock hade besökt Kaunas i Litauen redan 1989. Då gällde det projekt inom växthusnäringen. När han frågade tolkarna om situationen visade det sig att Kaunas hade fått väldigt lite bidrag.

– Hjälpsändningarna kom igång kring 1991.

Lionsklubben i Kristinestad var språngbrädan nummer ett. Också andra föreningar och personer i Kristinestadstrakten ställde upp:

– NADA, Hoppets stjärna, byarna och skolorna i Kristinestadsområdet, marthorna, Diakoniföreningen i Lappfjärd och många privatpersoner gjorde stora insatser.

De lokala tolkarna kunde berätta om barnhemmen.

– Vi visste ju inte om att det fanns sådana stora barnhem, men då fick vi inbjudan att komma dit och se. Det första barnhemmet hette Partizanu nummer 1. Det hade ganska precis hundra barn.

Ibland var det tungt att se de elementära förhållandena.

– Min fru Benita var ibland med på resorna. Första gången vi besökte barnhemmet fick vi nog gå och sätta oss i caféet efteråt för att samla oss.

Barnhemmets injektionsnålar var av den gammaldags sorten: grova och ovasa. Barnen var små, från några månader gamla uppåt.

– Vilyckades få kretssjukhuset i Kristinestad att beställa en sats på tusen sprutor. Jag hade en jättestor kappsäck som jag packade ner dem i, och fick dem genom tullen.

Ett av barnhemmen var placerat i ett äldre trevåningshus utan hiss. Det betydde att barnen med funktionshinder som bodde på översta våningen inte kunde komma sig ut.

– Anders Österback i Kristinestad iståndsatte två rullstolar som jag körde ner. Nerfar-

Karl-Gustav Söderlund.
FOTO: PRIVAT

Benita Söderlund möter en flicka på ett barnhem i Kaunas 1991. FOTO: KARL-GUSTAV SÖDERLUND

Injektionsnålar och sjukhussängar överlämnas. FOTON: KARL-GUSTAV SÖDERLUND

ter byggdes så att barnen kom sig ner. Senare fick vi åtta rullstolar till. Det var till stor hjälp!

Också sjukhusen fick hjälp. Vid renoveringen av kretssjukhuset i Kristinestad byttes mycket saker ut: röntgenapparater, köksutrustning och desinciferingsutrustning. Allt kom väl till pass på sjukhuset i Kaunas. Till Röda Korsets sjukhus i Riga kördes en hel långtradare med sängar ned. Sängarna kom ursprungligen från Central-sjukhuset i Vasa och hade ombesörjts av doktor Bernhard Utter.

Förutom medicinsk utrustning fick de behövlig köksutrustning och kläder i mas-

sor. Skolorna i Kristinestadsområdet gjorde julpaket med mjukisdjur som var mycket uppskattade.

– Vi fick också en del pengar. När jag köpte direkt från grossister i Vilnius och Kaunas fick vi mera för pengarna, till exempel godis, mjöl, salt och makaroner.

Vännerna finns kvar

Idag är mycket annorlunda. Han säger att det skulle vara roligt att kunna åka till Kaunas en gång till för att se hur barnhemmen har utvecklats. På grund av hälsoläget är det ändå inte möjligt.

– Jag har besökt Litauen på nytt, men nu är det nästan tjugo år sedan.

Samarbetet under hjälpsändningstiden var intensivt. Många av personerna han träffade i Kaunas har han kontakt med fortfarande.

– Det blev många goda bekanta under den tiden.

Karl-Gustav Söderlund

Bor i Tjock, Kristinestad.

Är pensionär, har jobbat i olika företag bl.a. inom teknik.

Familj: hustru Benita, två söner och en dotter, tre barnbarn, katten Lurjus.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Hundar, barn och krigsfångar

Ossi Pursiainen minns när stora barnkullar, byoriginal och gårdfarihandlare befolkade området kring Korsholms kyrka. Under fortsättningskriget vakade hans far ryska krigsfångar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM Området kring Korsholms kyrka i Gamla Vasa ligger i dag ganska stilla och tyst jämfört med efterkrigstiden. Då gick barn i skola på området, åkte skidor på vintern och plockade liljekonvaljer om sommaren. Gårdfarihandlare och byoriginal var en naturlig del av livet.

– Och en bild som etsat sig fast är att byns alla hundar gick lösa. Jag minns också långa karavaner med romer som ringlade genom byn, säger **Ossi Pursiainen** som är aktiv församlingsmedlem och förtroendevald i Korsholms svenska församling.

Kring 300 meter sydväst om kyrkan fanns under fortsättningskriget ett fångläger för ryska krigsfångar. I dag finns bara stenläggningen kvar från byggnaderna.

– Min pappa hade blivit skadad i kriget och förflyttades som fångvaktare dit. Han pratade inte så mycket om det, men så pass mycket berättade han att jag fick uppfattningen att han var på god fot med fångarna.

Fångarna forslades runt till bondgårdar och hjälpte till i arbetet när de finländska husbönderna var ute i kriget.

– Jag har förstått att han var med vissa fångar ända till Purmo, hundra kilometer bort.

– Den väg som byggdes söderut, som i dag går parallellt med motorvägen, kallas fortfarande ”ryssvägen” i folkmun för att krigsfångarna deltog i arbetet.

Pursiainen har en känsla av att det gick lugnt till där fångarna med vakter rörde sig.

– Varken pappa eller fångarna var så intresserade av att kriga.

Pursiainens pappa kom ursprungligen från Kiuruvesi i Norra Savolax. Men han hittade en flicka från Runsor och blev kär. Paret bodde en tid i Kiuruvesi, och Ossi är

Ossi Pursiainen. FOTO: PRIVAT

»Jag har förstått att han var med vissa fångar ända till Purmo.«

Olle Pursiainen, Ismo Nuuja, Esko Pursiainen, mor Etel Pursiainen och Ossi Pursiainen. FOTO: PRIVAT

Göran Norrgård, Olle Pursiainen, Ossi Pursiainen, Rolf Jevander, Esko Pursiainen, Kjell Jevander, hunden Lady och Ismo Nuuja. Till höger Gamla Vasa folkskola som stod där det i dag finns en parkering. FOTO: PRIVAT

född där 1947, innan familjen flyttade tillbaka till Korsholm.

– Mamma kunde inte ett ord finska när de flyttade till Kiuruvesi. Hon hade en liten finsk ordbok som hon tog sig fram med. Men hon klagade inte. Hon brukade säga att de tog väl emot henne och att hon fick så god mat att hon gick våldsamt mycket upp i vikt, säger han roat.

Egen skidsmörja

Ossi Pursiainen ser med värme på påhittigheten som fanns på den tiden, kanske för att man var tvungen att skapa sina egna nöjen.

– Vi pojkar gjorde egen skidsmörja. Vi använde tjära, beck, harts och talg. Det

fungerade faktiskt! Vi hade en variant för varmt före och en för kallt. Och min äldre bror brukade bygga raketer, han hittade alltid lite krut någonstans. Visst tjafsades och slogs vi pojkar lite ibland också, men det var inte så allvarligt.

Familjen bodde i en stuga med tillhörande bastubyggnad.

– När vi eldade bastu kom grannarna i tur och ordning och badade.

– Det finns så mycket rikedom i att folk umgicks spontant och hälsade på varandra utan att vara bjudna. Det fanns också många byoriginal som alla var accepterade som medlemmar i byn, även om de levde och bodde lite originellt.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Pappa-barnträff lö 18.9 kl 9.30. Samling vid Botnia-hallens spånbana. Vi pysslar lyktor och grillar korv!

Högmässa sö 19.9 kl 11 i kyrkan. Kontunen, Björklund, Westerlund och Nordqvist-Källström.

Under valven sö 19.9 kl 18 i kyrkan. Pontus Grans, kontrabas och Mariam Junolainen, harpa. Servering.

Föräldra-barnträff i Karperö on 22.9 kl 9.30.

Barnfamiljernas rundvandring på kyrkbacken to 23.9 kl 10.

"Sångarglädje", allsång för daglediga to 23.9 kl 13 i Smedsby fg.

Föräldra-barnträff i Smedsby fr 24.9 kl 9.30-11.

Gudstjänst sö 26.9 kl 11 i kyrkan med Rune Lindblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Gudstjänst sö 26.9 kl 13 i Smedsby fg med Rune Lindblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Missionssyfsöreningen samlas må 27.9 kl 13 i rum Glöd i Smedsby fg.

Föräldra-barnträff i Tölby on 29.9 kl 9.30.

KVEVLAX

Högmässa: sö 19.9 kl. 10. Kass, Andrén

Musikkväll med Johannes Westö: sö 19.9 kl.18 i kyrkan. "Sånger av Johannes – nyskrivna sånger i kristen tradition". Kaffe och tilltugg. Gratis inträde, men kollekt uppbärs.

Mathjälpen: ti 21.9 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare – ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr. 0440462312).

Gudstjänst: sö 26.9 kl. 10. Kontunen, Vidjeskog.

Mathjälpen: ti 28.9 kl. 10 i drängstugan. Utdelning av matkassar.

Höstmarknad: fre 1.10 kl. 10-17 i drängstugan.

Försäljning och lotteri till förmån för missionen. Gåvor till höstmarknaden kan lämnas till drängstugan torsdagen 30.9 kl. 18-20 eller direkt till försäljningsbordet på fredagen.

KVEVLAX Höst och musik

Höstmarknad för missionen

Nu har du möjlighet att komma och fylla på förråden av grönsaker, rotfrukter, hembakt m.m. Fredagen **1.10 kl. 10-17** ordnar Missionskommittén i Kvevlax sin traditionella höstmarknad med lotteri och kaffeservering i drängstugan.

Gåvor mottas med tacksamhet. De kan lämnas till Drängstugan torsdag **30.9 kl. 18-20** eller direkt till försäljningsbordet på fredagen. Varmt välkomna på uppköp!

Härligt med musik

I Kvevlax församling håller vi mycket på med musik. Det är inte svårt att hitta en kör eller musikgrupp där man passar in.

Gemenskapen när många gör musik tillsammans är något som man bara förstår om man har fått vara med. Kom med du också! Barnkören, Kyrkokören, Manskören, Pensionärskören och Orkestern Stråckdraget tar alla emot nya medlemmar! Ta kontakt med kantor Rodney tel. 044 0462313.

RELOT

Gudstjänster sö 19.9 kl.10 i Relot och kl. 12.30 i Björkö. Svevar, Wargh.

Högmässor sö. 26.9 kl. 10 i Relot och kl. 12.30 i Björkö. Svevar, Wargh.

SOLF

Barnkören Solfångarna övar fr 17.9 kl. 12.20-13 i Solf skolas musiksäl. Ledare Heidi Lång.

Kvällsmässa sö 19.9 kl 18 med Ruth Vesterlund och Michael Wargh.

Söndagsskola sö 19.9 kl 10! Nya söndagsskolbarn är varmt välkomna med!

Motion för mission må 20.9 kl 9. Samling på parkeringen vid församlingshemmet.

Junior må 20.9 kl 12.30 på prästgårdsvinden.

Föräldra-barnträff ti 21.9 kl 9.30 i Tallbacksparken.

Chill på vinden on 22.9 kl 14.30 på prästgårdsvinden.

Be och té to 23.9 kl 19 på prästgårdsvinden.

Barnkören Solfångarna övar fr 24.9 kl. 12.20-13 i Solf skolas musiksäl.

Högmässa sö 26.9 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Söndagsskola sö 26.9 kl 10 i församlingshemmet.

Motion för mission må 27.9 kl 9. Samling på parkeringen vid församlingshemmet.

Junior må 27.9 kl 12.30 på prästgårdsvinden.

Föräldra-barnträff ti 28.9 kl 9.30 i Tallbacksparken.

Pensionärsträff on 29.9 kl 13 i församlingshemmet. Musik och sång med Tomas Fant!

Chill på vinden on 29.9 kl 14.30 på prästgårdsvinden.

Koralkören övar on 29.9 kl 18.30 i församlingshemmet. Ledare: Heidi Lång.

BERGÖ

Sö 19.9 kl. 14: Familjemässa. Heddy Norrgård avtackas. Servering.

Må 20.9 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet. Terminsstart!

KORSHOLM Gemenskap

Sång och vandring

Kom och sjung! Varannan torsdag (jämlna veckor) kl. 13 ordnas "Sångarglädje - Allsång för daglediga" i kyrksalen i Smedsby församlingsgård. Allsångsledare är Ann-Christine Nordqvist-Källström och sångare i alla åldrar är varmt välkomna med!

Torsdagen **23.9 kl. 10** är alla barnfamiljer välkomna till kyrkbacken i Gamla Vasa. Det blir rundvandring, kyrkobesök och naturligtvis ringer också kyrkklockorna dagen till ära! Besöket avrundas med hotdog och saft. För programmet står barnledarna Henna och Sanna, samt kaplan Rune och kantor Susanne.

RELOT Reflektion

Alphakurs

Som förhandsinformation vill vi berätta att en alphakurs kommer att hållas under vintern i Björkögården. Vi träffas 11 onsdagar **kl. 18** under tiden **12.1-23.3.2022**.

"Alphakursen är till för alla som vill fundera och reflektera kring livet och dess mening. Det är en plats där människor kan komma och koppla av, äta, lyssna och dela sina tankar."

Vi återkommer senare i höst med närmare information om kursens innehåll och hur man anmäler sig.

On 22.9 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet. Terminsstart!

On 22.9 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet. Terminsstart!

Sö 26.9 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

On 29.9 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

MALAX

Sö 19.9 kl.10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Kjell Lolax.

Sö 26.9 kl.10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax.

Ti 28.9 kl.13: Missionssyfsöreningen tisdagar i KH.

To 30.9 kl.13: Missionssyfsöreningen torsdagar i FH.

Ti 28.9 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

PETALAX

Sö 19.9 kl. 11: Familjemässa i kyrkan. Heddy Norrgård avtackas. Servering. OBS tiden!

On 22.9 kl. 13.30: Syfsöreningen samlas i församlingshemmet. Terminsstart!

To 23.9 kl. 18.30: Kyrkokören övar i församlingshemmet. Terminsstart!

To 23.9 kl. 18.30: Minior-junior i ladan. Terminsstart!

Sö 26.9 kl. 10: Radiogudstjänst från Petalax kyrka. Deltagare välkomna till kyrkan kl. 10. Gudstjänsten sänds i radion kl. 13. Isaksson, Brunell.

To 30.9 kl. 18.30: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

KOLUMNEN

Rose-Maj Friman

Vad är ett liv?

DE MÅNGA orden blir få, livet krymper ihop, den stora vida framtiden blir ett ynkligt nu. Sedan rinner också denna värdefulla stund som sand mellan fingrarna. Det är tyst och fortsätter att vara tyst kring ett barn vars födelse och död är den samma.

Var det ett liv? Kan jag sörja det som ingen vet? Är det något fel på mig? Är jag oduglig som förälder? Att få barn är det ett mått på att lyckas? Är lycka det samma som att lyckas? Vad är ett liv? Är det längden som avgör?

Sorgen över barnet som inte fick gå in i den framtid som skulle bli barnets är svår. Sorgen över den förlorade framtiden, det olevda livet, är det som blir kvar. Det är tomt och tyst.

»Sorgen är en väg att gå tillsammans med den som dött.«

DÅ FRAMTIDEN inte finns söker sig tanken bakåt till minnena. Också för barnet utan levnadshistoria finns ett liv, men det var inte synligt för våra mänskliga ögon. Mamma kunde kanske känna det. "Du såg mig innan jag föddes". Den lilla människan har en hand och en fot, en liten hårtofs. Barnet syns på foto. Vårt sinne söker tecken på livet som gick förbi och lämnade avtryck, "i din bok var de redan skrivna, de dagar som hade formats innan någon av dem hade grytt."

FÖR ATT hedra detta liv behöver vi former för att ta avsked. Alla liv har en början och ett slut. Alla liv som kommit till sitt slut är ett helt liv. Alla liv är värda högaktning. Sorgeandakten, jordfästningen, gravläggningen, minnestunden är stunder som ger minnen att återvända till. De ger tankar som för sorgen och saknaden in på nya vägar. Sorgen är en väg att gå tillsammans med den som dött och tillsammans med dem som minns. Ur sorgen kan ett nytt och annorlunda liv stiga fram. Ett liv med en annan mening, ett djup som inte fanns där förut. "Den kunskapen är för djup för mig, den övergår mitt förstånd".

Rose-Maj Friman är sjukhuspräst.

Citaten är hämtade ur Psaltaren i Gamla testamentet, psalm 139.

Den brukar jag läsa ur vid minnestunden, för barn som dött under graviditeten eller i samband med förlossningen, i stilla rummet i centralsjukhuset i Vasa.

Stilla stund för änglabarn

Tisdag **16.11 kl. 18** ordnas en stilla stund då vi minns våra avlidna änglabarn – de små barn som dött innan deras liv börjat och alldeles i början av livet. Stunden hålls i Stilla rummet på Vasa centralsjukhus. Samling utanför centralsjukhusets huvudingång. Ytterligare info ger sjukhuspräst Rose-Maj Friman, 040 575 6871.

Yle Fem gjorde hösten 2020 ett avsnitt om Stilla stunder för änglabarn i Vasa i programmet Himlalliv. Du hittar programmet på arenan.yle.fi.

SOLF Barn

Kom hit alla mina barn!

Barnkören **Solfångarna** är en kör för alla glada lågstadiesbarn! Kören övar på **fredagar** efter skolans slut, **kl. 12.20** i Solf skolas musikal. Att sjunga solo eller spela instrument är välkommet! Kören uppträder bl.a. på alla familjegudstjänster. Ledare är kantor Heidi Lång (tel. 044 344 0120)

Söndagsskolan hålls **varje söndag kl. 10** i församlingshemmet. Barn i alla åldrar får komma, ingen förhandsanmälan! Lärare: Ebba-Stina Beukelman, Karin Särs, Rune Särs och Susanne Holm. Nya barn är varmt välkomna med!

Dagklubben är för de barn som i år fyllt fyra år (och äldre). Dagklubben hålls två halvdagar i veckan (**måndag** och **torsdag**). Höstens klubb har börjat, men nya ryms fortfarande med! Nya barn får först en kort inskolning tillsammans med vårdnadshavare. Man har också möjlighet att prova på en dag! Ta då kontakt med barnledare Annika Lumme, tel. 044 906 7822!

När allt förändras

Susanne Broända är konstnär. När hon insjuknade i ME blev hon tvungen att anpassa sig till nya villkor.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM – Jag brukar säga att min konst är en blandning mellan vakenhet och drömmar, säger **Susanne Broända**.

Hon började måla för tio år sedan. Hon är självlärd och målar helst i blandteknik med bläck och akryl.

– Mitt favoritmotiv är fåglar. De står för frihet, närvaro och styrka, och de är hela tiden i kontakt med sin omgivning.

Något var fel

År 2005 upplevde Susanne Broända de första tecknen på att allt inte stod rätt till.

– Jag blev sjukskriven för utmattningsdepression och fick gå i terapi, men ingenting hjälpte.

Hon drabbades av svår värk. En läkare konstaterade att något måste vara fysiskt fel när varken vila, depressionsmediciner eller terapi hade någon effekt.

Hon blev tillfälligt hjälpt av mediciner mot reumatisk värk, men blev efter några år sämre igen. Hennes man blev hennes största stöd.

– Antti fick lyfta mig ur sängen och borsta mitt hår. Han skulle förtjäna ett pris. Han är så bra!

Det skulle dröja ända till 2018 innan hon äntligen fick diagnosen ME, en sjukdom som bland annat orsakar extrem trötthet och värk i kroppen. Det finns saker som lindrar men inte någon behandling som helt tar bort symptomen.

– Varje ansträngning kan leda till en försämring. En promenad, matlagning eller hårtvätt, beroende på vilken grad av ME man har.

Hon har tyvärr fått uppleva att okunskapen om sjukdomen är stor, också bland vårdpersonal.

– Det finns så mycket stigma och förutfattade meningar om den här sjukdomen och därför finns det människor som lider i tysthet i så många år. Det är hemskt!

Några FPA-stöd finns inte för dem som drabbas.

– Jag står helt utanför alla stödsystem. När hon fått spara på sina krafter kan

Dvärgpudeln Dexter fick det hem han behövde hos Susanne Broända och hennes man. FOTO: PRIVAT

»Det är en förrädisk sjukdom med dolda ansikten.«

hon verka helt frisk, i kontrast till att hon ibland måste använda rullator eller rullstol.

– Det är en förrädisk sjukdom med dolda ansikten.

Susanne Broända kan inte måla så mycket som hon vill.

– Jag måste måla kortare stunder. Det kändes frustrerande i ett skede, men det kan också vara bra att ta ett steg bakåt och låta motivet vila, på det viset blir det inte överarbetat.

Hon har haft egna utställningar och deltagit i gruppställningar, bland annat i Barcelona. I höst medverkar hon i boken *Nordic Art Guide* där 65 konstnärer presenteras.

En glädje för henne har varit familjens lurviga medlemmar i form av pudlar. Hon och hennes man hade bestämt sig för att inte skaffa nya hundar efter att de sört dem de mist.

– Men i juni i år kom Dexter till oss, en dvärgpudeln som sökte ett nytt hem här i våra hemtrakter.

Tron har kommit och gått

Susanne Broända har alltid trott på livet i sin helhet och på Gud.

– Visst har jag tappat tron ibland, men sedan kommit tillbaka till den. Det hör till den mänskliga resan; vi måste få gå vilse ibland för att hitta oss själva.

– Livet blev inte som jag hade tänkt mig, men jag kan inte säga att jag är besviken på mitt liv. Jag har lärt mig mycket och är tacksam för det. Det låter kanske som en kliché men jag skulle inte vara den jag är i dag om jag inte hade haft den här resan.

Susanne Broända ber om att inte bli kontaktad med kostrådgivning eller förslag om behandlingar.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Ansvarig redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna.

Den unika miljön i det yttersta havsbandet med kyrka och möjlighet till inkvartering och bespisning gör att ön är en fantastisk plats att ha retreat på. FOTO: PRIVAT

Retreat på Tankar

– Det känns fint att på denna plats få tacka Herren för hans godhet och nåd. Att ostörd få ägna ett par dagar åt bibelläsning, bön och lovsång i stillhet inför Herren, ger ny kraft för ande, kropp och själ, säger Nanna-Lisa Finskas.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

TANKAR. Nanna-Lisa Finskas är född i Bosund, i Larsmo på 40-talet.

– Jag är uppvuxen i en troende familj. Om söndagarna gick vi i kyrkan när det ordnades skjuts – vi hade ju inte ännu någon bil. Men till bönehuset i Bosund gick vi alltid.

Hennes mamma **Birgit Brännbacka** var lärare i Bosund.

– Jag började sedan jobba som lärare i Jeppo. Nu är jag pensionerad lärare, gift med **Brage Finskas** i Jeppo.

Paret har en sommarstuga på ön Tankar. Tankar är ett skär med fyr, fiskarby och lotsstation i Öja.

Vila i Guds blick

Nanna-Lisa Finskas har deltagit i retreat på Tankar i många år. I augusti deltog hon i en tyst retreat

»Man har tid inför Herren.«

som ordnades av Karleby svenska församling tillsammans med Förbundet Kyrkans Ungdom.

– Den största behållningen av retreaterna är att man har tid för bön, Bibeln, läsning och stillhet inför Herren utan att någonting annat pockar på.

Maria Björkgren-Vikström fungerade som retreatledare och husvärdar var **Kristina och Bo-Göran Klingenberg**. Temat för den tysta retreaten var "Vila i Guds blick".

– Att få vakna på morgonen och gå ut i den underbara naturen stämmer hjärtat till lovsång.

Nanna-Lisa Finskas nämner särskilt psalmen "Skön är den jord du Herre gav".

Skön är den jord du, Herre, gav till hem åt mänskors släkten.

Hur glittrar ej det fria hav i sommar-morgonvåken!

Så djup som det din kärlek är, som det din nåd går vida.

Stillhet på Tankar

Temat för den tysta retreaten i augusti var "Vila i Guds blick". Den ordnades av Karleby svenska församling tillsammans med Förbundet Kyrkans Ungdom.

I oktober blir det en församlingsretreat på Tankar som ordnas av Karleby svenska församling.

Det vittne om din allmakt bär, när storm och böljor strida.

På Tankar finns det en liten kyrka från 1700-talet. Tideböerna ordnades i kyrkan.

– Det var väldigt värdefullt att få vara på plats i kyrkan. Under coronatiden har det ju varit väldigt sparsamt med att gå i kyrkan. På retreaten fick vi också ta emot nattvard.

– Jag ser med tacksamhet tillbaka på dagarna.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 17.9 kl. 18.00: Cantate (ungdomskör) inleder höstterminens övningar i Församlingscentret, Borgmästars.

FR 17.9 kl. 22.00: Mässa "Ljus i mörkret" på Pörkenäs lägergård, Edman, Wester.

LÖ 18.9 kl. 18.30: Ekumenisk Fokus i Församlingscentret, Sarah Tiainen.

SÖ 19.9 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Krokfors, Turpeinen, Wester. Diana Söderbackas gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstads-svenskaforsamling.fi.

MÅ 20.9 kl. 13.30: Mariahemets syförening i Församlingscentret. Gäst: Camilla Mattjus, andakt Björk, Sandström.

TI 21.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 21.9 kl. 12.00: Taizébön i Johanneskapellet, Wester.

ON 22.9 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorgen i Församlingscentret, Turpeinen, Sandström.

TO 23.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Mirkkalea Konttila.

TO 23.9 kl. 19.00: Vardagspaus – för kvinnor i Bonäs prästgård, Englund.

FR 24.9 kl. 19.00: In da house i Församlingscentret, Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 25.9 kl. 12-17: Kvinnolördag för seniorer på Merilä. Tema: "Visdom på äldre dagar", pensionerade familjerådgivare Maija-Liisa Byskata. Föreläsning, sång, musik och servering. Buss kl. 12.00 från Församlingscentret och hemfärd kl. 17.00. Pris: 25 € (buss, program, servering). Anmälan senast 20.9 till tfn 040-3100410.

SÖ 26.9 kl. 12.00: Högmässa på skapelsens söndag i Jakobstads kyrka, Edman, Björk, Borgmästars. Rainer Karvonens gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

TI 28.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 30.9 kl. 10.00: Pärland-Babypsalmsång i Jakobstads kyrka. Anm. för höstterminen på e-post till annika.wester@evl.fi. Mera info finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TO 30.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Borgmästars.

TO 30.9 kl. 13.30: Missionssyfoering i Församlingscentret, andakt Edman, Kanckos.

TO 30.9 kl. 17.00: Kyrkoorkester övar i Johanneskapellet. Anm. senast 24.9 på e-post till annika.wester@evl.fi. Mera info finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

KRONOBY

Kronoby

Sö 19.9 kl 18.00: Gudstjänst i Kronoby kyrka.

Sö 26.9 kl 10.00: Mässa i Kronoby kyrka.

Nedervetil

Sö 19.9 kl 10.00: Mässa (tvåspråkig, strömmas) i Nedervetil kyrka. Invigning av Nedervetil församlingshem

Sö 26.9 kl 13.00: Gudstjänst i Nedervetil kyrka.

Terjärv

Sö 19.9 kl 13.00: Gudstjänst i Terjärv kyrka.

Sö 26.9 kl 10.00: Mässa (Strömmas) i Terjärv kyrka.

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

Fre 17.9 kl. 19 Kyrkheg Nord, inledningsmöte i kyrkan: Timo Saitajoki, Jukka Norvanto, Nina Åström, Forsman, Barn-Oas, kvällste.

- kl. 21.30 Ungdomsmässa: i kyrkan. Anna och Magnus Dahlbacka, Lassila, Mård, Hannes Uunila, sånggrupp.

Lö 18.9-sö 19.9 Kyrkheg Nord fortsätter digitalt: programmen kan följas med på storskärm i kyrkan. Barnprogram. Kl. 13 Bibelstudium från Vasa, Jukka Norvanto. Kl. 14.30 Seminarium från Vasa, Albert Häggblom, Leif Nummela. Kl. 16 Seminarium från Karleby, Päivi Räsänen, middag. Kl. 19 Festkväll från Karleby, Leif Nummela, Johan Candelin, Kristoffer Streng & Church Hill Boys, kvällste. Kl. 21.30 Ungdomsmöte från Karleby, Torsten Sandell. Söndag kl. 10 Seminarium från Karleby, Torsten Sandell, kaffeservering.

Sö 19.9 kl. 12 Högmässa (obs tiden): Sjöblom, Lassila, Forsman, sång Johanna Lill-Thylin. Kyrkvård: Litens, Holm. Söndagsskola.

To 23.9 kl. 11 Sopplunch: servering i församlings-

hemmet, det finns även möjlighet till take-away.

- kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Forsman.

Sö 26.9 kl. 10 Familjemässa: Lassila, Forsman, barnkören. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm.

To 30.9 kl. 19 Karasamling: i församlingshemmet. Sture Nyholm medverkar.

Sorgen söker ord: en ny stödgrupp för sörjande startar tisdag 12.10 kl. 13.30-15 i drängstugan.

Mer information fås av Carina Lassila tfn 040 868 6954. Anmälan senast 5.10 till Carina.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 19.9 kl 10 Högmässa: S:ta Birgitta kyrka, Östman, Lönnqvist

-kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist

-kl 18 Kvällsgudstjänst: Jeppo fh, Edman, Lönnqvist

Sö 26.9 kl 10 Högmässa: Jeppo kyrka, Östman, Ringvall

-kl 12 Gudstjänst: S:ta Birgitta, Smeds, Ringwall. Skriftskolstart

-kl 15 Babykyrka: Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist. En duva kan hämtas från dopträdet av dem som har ett barn som döpts under det senaste året

-kl 18 Kvällsgudstjänst: Munsala fh, Smeds, Lönnqvist

Grupper och samlingar

Må 20.9 kl 18 Kenyamission och FMS: Gemensam start för missionsgrupperna i Nykarleby fh, Mona och Alf Wallin.

On 22.9 kl 19 Missionscafé: Pensala bönehus, Tomas Klemets

To 23.9 kl 13 Missionssymöte: Jeppo bönehus.

Lö 25.9 kl 10-12 Kvinnobrunch: Nkby fh. Linda Andtbacka. Frivillig avgift. Arr. Kyrkans Ungdom i Nykarleby. Anmälan till Johanna Häggblom, 040-8687 057 senast må 20.9.

Må 27.9 kl 18 Kenyamission: Nykarleby fh, Sångafon, Mats Sjölin

To 30.9 kl 13 Samtalsgrupp för män: Nkby fh

-kl 13 Missionssymöte: Jeppo bönehus. Gäst Brita Jern

Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas. Mer info: www.nykarlebyforsamling.fi

LARSMO Kurs

Ny kurs för livsberättelser

En ny livsberättelsekurs startar onsdag **6.10 kl. 18.30-21**. Under sex träffar får du arbeta individuellt med händelser ur det egna livet men också ta del av andras livsberättelser. Mer information fås av kursledarna Britt-Mari Gripenberg tfn 040 868 6963 och Carina Lassila 040 868 6954. Anmälan senast 29.9 till Carina.

NYKARLEBY Café

Språkcaféet är tillbaka

En mötesplats för finländare och nyfinländare. Lär känna nya människor och kulturer! Samtidigt stöds språkinläringen på ett naturligt och lekfullt sätt. **Torsdagar kl. 18** i Nykarleby församlingshem. Språkcaféet är ett samarbete mellan Nykarleby Flyktingvänner, Nykarleby församling, Kredu, Röda Korset, Lions Älvorna och staden Nykarleby. Välkommen!

JAKOBSTAD Klimatet

Hållbarhetsvecka

Under hållbarhetsveckan ordnas två evenemang vid Jakobstads Församlingscenter Ebba Brahe esplanaden 2, Jakobstad, **lördagen den 2.10.**

Bilaktörer och privatpersoner demonstrerar el-, biogas- och etanoldrivna bilar kl 12-14. Grillad ekologisk korv till försäljning.

Kl 14 paneldiskussion i Församlingscens trets lekpark (inomhus vid dåligt väder) under rubriken Jorden går väl ändå under – så varför bry sig?

Kaplan Jan-Gustav Björk inleder medan församlingsspastor Jimmy Österbacka presenterar Peter Halldorfs uppmärksammade bok om klimatkatastrofen och Kristushoppet och eko-bonden Mats Björklund berättar om att göra mat på ett hållbart sätt.

PEDERSÖRE

Lö 18.9 kl. 19: Sammankomst med mässa: Pedersöre kyrka. Granlund, Svenfelt.

Sö 19.9 kl. 10 Gudstjänst, strömmas via Youtube: Pedersöre kyrka. Jan-Erik Sandström, Ellfolk-Lasén

- kl. 12.30 Högmässa: Åvist bykyrka. Tomas Klemets, Malmsten-Ahlsved

- kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 15 och 18 Sammankomst: Flynnängens bönehus

- kl. 18 Högmässa: Esse kyrka. Svenfelt, Malmsten-Ahlsved

Må 20.9 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka

- kl. 13 Symöte: Kållby bönehus, Eklund

- kl. 19.30 Salamu: Emaus bönehus

Ti 21.9 kl. 13.30 Missionsmöte: Emaus bönehus, Kung

On 22.9 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse Achreniusalen. Pris 10 € anmälan till 0403100458 senast 17.9. Dagens gäst Jimmy Österbacka

To 23.9 kl. 19 Bibel och bön: Forsby bykyrka. Varannan vecka

Sö 26.9 kl. 10 Gudstjänst, strömmas via Youtube:

Purmo kyrka. Österbacka, Ellfolk-Lasén

- kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka. Svenfelt, Pandey

- kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

- kl. 18 Gudstjänst: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey

Ti 28.9 kl. 13.30: Symöte i Åvist bykyrka.

- kl. 18 Drängstugans personalmöte: Purmo kyrkhem

On 29.9 kl. 18.30 Ungdomssamling: Purmo kyrkhem

To 30.9 kl. 18 K-12 (för 12 år uppåt): Bennäs kyrkhem, Vi träffas 30.9, 28.10, 17.12 i Bennäs Kyrkhem kl.18-20 Vi spelar spel, umgås, håller andakt. Servering 2 €/gång. Lassila.

Ti 5.10 kl. 12 Lunch för daglediga: Kyrkostrands församlingshem. Ingemar Helmner och Sten Göran Torell junger älskade psalmer och läsarsånger.

Pris 10 €. Anm till Maria 0403100447 senast 27.9

Ungdomssamlingar fredagar kl. 20 i Fyren: Esse och varannan onsdag kl. 18.30 i Purmo kyrkhem (udda veckor)

Familjeklubbar onsdagar kl. 9.30 i Kållby församlingssal: Esse församlingshem, Bennäs kyrkhem, Lepplax bykyrka och Purmo kyrkhem

Söndagsskolor

Sö 19.9 kl. 10 Söndagsskola: Lövo bönehus

- kl. 10 Söndagsskola: Lepplax bykyrka

- kl. 11 Söndagsskola: Flynnängens bönehus

Sö 26.9 kl. 10 Söndagsskola: Ytteresse bönehus

- kl. 10 Söndagsskola: Lövo bönehus

- kl. 10 Söndagsskola: Lepplax bykyrka

- kl. 10.30 Söndagsskola: Forsby bykyrka. Varannan vecka

- kl. 11 Söndagsskola: Flynnängens bönehus

Fredagsskola, start 17.9 kl. 18 i Lepplax bykyrka och kl. 18.30 i Flynnängens bönehus.

Klubbar och körer för barn i lågstadieåldern

Häftisklubbar

Start tisdag 21.9 kl. 17: i Lepplax bykyrka, kl. 18 i Bennäs kyrkhem, kl. 18 i Purmo kyrkhem, kl. 18 i Kållby församlingssal.

Start onsdag 22.9 kl. 18: i Sandsund, skolmatsalen.

Start torsdag 23.9 kl. 15: i Forsby bykyrka

PoP-klubben: (åk 1-3) start ons 22.9 kl. 15.30 i Ytteresse bönehus

Tweenies: (åk 4-6) start ons 22.9 kl. 17 i Ytteresse bönehus

Klubb 10+ Start onsd. 22.9 kl. 18: i Bennäs kyrkhem

Scoutgrupper

Onsdagar kl. 18: i Bennäs kyrkhem

Torsdagar kl. 18-19: (flickor) och kl. 19-20 (pojkar) i Lyjo, Purmo

Barnkör

Onsdagar i Esse församlingshem: kl. 13.30-14.15 (åk 1-3) och kl. 14.30-15.15 (åk 4-6).

Onsdagar i Bennäs kyrkhem: kl. 17.30.

Körer för vuxna

Manskören: torsdagar kl. 14 i Kyrkostrands församlingshem. Hans Häggblom.

Församlingsskören: onsdagar kl. 18 i Esse församlingshem, Malmsten-Ahlsved

Kyrkokören: torsdagar kl. 18.30 i Kyrkostrands församlingshem, Pandey

PEDERSÖRE Klubb

Familjeklubb varje onsdag

Varje **onsdagsförmiddag mellan 9.30 och 11.30**, hålls familjeklubbar på olika håll i Pedersöre. Dit är föräldrar, eller far- och morföräldrar eller dagmammor, välkomna med sina småtingar.

Medan barnen leker kan vuxna umgås. En sång- och andaktstund hör till. Kaffe, saft och tilltugg serveras mot en liten avgift. Ingen anmälan behövs. Alla är välkomna de gånger det passar.

Klubbarna hålls i församlingshemmet i Esse, i Bennäs kyrkhem, Kållby församlingssal, Lepplax bykyrka och Purmo kyrkhem. Om det krävs, håller klubben till i lekparkerna.

Diana Grankulla, Wihtori Karukka och Fred Svenlin är några av hjälpledarna i Larsmo församling.

Många vill bli hjälpledare

Sedan hjälpledarutbildningen kom i gång i Larsmo församling utexamineras runt 20 hjälpledare varje vår.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

LARSMO – Vi har prioriterat hjälpledarsutbildningen i församlingen. Vi har jättebra ledare och vi behöver dem alla för vi har många läger och veckoslutsprogram för barn och ungdomar, säger församlingspedagog **Herman Mård** som ansvarar för barn- och ungdomsverksamheten.

Församlingen strävar efter att ha en ledare per tio barn eller ungdomar.

– Vanligtvis är det inga problem få behovet av ledare täckt. Det är snarare så att alla som vill vara hjälpledare inte alltid ryms med.

Efter skriftskolorna varje höst påbörjas en ny utbildning. Gruppens storlek varierar

från 15 till över 30. Efter avslutad utbildning blir deltagarna hjälpledare i skriftskolorna och i barngrupper.

– Det är roligt att vara med i gemenskapen och lära känna nytt folk. Man får vänner för livet bland de andra ledarna och lägerdeltagarna. Man lär sig mycket, säger **Diana Grankulla**.

Hon blev konfirmerad ifjol och har nu sin första hjälpledarsommar bakom sig.

”Ett av mina bästa beslut”

Wihtori Karukka och **Fred Svenlin** har varit mer lite längre, i fem respektive fyra år.

– När jag gick i skriftskolan tyckte jag att de hjälpledare vi hade var häftiga. Jag trivdes jättebra på hjälpledarskolningen och jag tycker om att träffa både ungdomar och barn, säger Fred.

– Jag var ganska ensam under skriftskolan och kände att hjälpledarskolningen kunde vara ett ställe att få vänner. Det har varit ett av de bästa besluten jag gjort någonsin. Jag har känt en kallelse länge att fortsätta med ungdomsverksamheten senare i livet, säger Wihtori.

Han säger att det fanns de som försökte övertala honom att inte gå med i utbildningen.

Alla tre nämner gemenskapen mellan ledarna och deltagarna som mycket god.

– Det är viktigt att vi som ledare ser ungdomarna. Vi är ju där för att hjälpa dem hitta sin egen tro och framåt i livet, säger Wihtori.

Lägren med barn och ungdomar är olika. Men Fred trivs på båda.

– På barnläger lär man barnen grundligare vad kristendomen är. Och med konfirmanderna blir det förhoppningsvis mera diskussioner, säger han.

– Det är lättare att få barnen med på programmet och att spela olika spel. Men skriftskolläget var också kul, säger Diana.

Som sitt bästa lägerminne nämner Fred stunden då lägerdeltagarna gått och lagt sig och ledarna tar nattbastu.

I ny utbildningsgrupp har nyss startat. Den pågår hela vintern och våren, sedan blir deltagarna utexaminerade. Det går fortfarande att hoppa på den. Ta i så fall kontakt med Herman Mård.

Någon övre åldergräns för hjälpledarna finns inte. Vanligtvis brukar hjälpledarna sluta när de flyttar till studieorten.

– Vi försöker ha en balans mellan äldre och yngre ledare, säger Herman. De äldre bidrar då med sin erfarenhet till gruppen.

»Det har varit ett av de bästa besluten.«

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Nu sjunger körerna igen!

I Esbo startar körerna igen efter en lång paus.

Barnkören för 6–12-åringar: övar i Esbo domkyrkas församlingsgård torsdagar kl. 16–16.45.

Kräksången startar: on 29.9 kl. 17.30 i Esbo domkyrkas församlingsgård. Kräksången är en vuxenkör för människor som anser att de inte kan sjunga.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbo domkyrka: sö 19.9 kl. 16.30 (OBS tiden!) Mässa med medeltida inslag vid den traditionella Höst-Mattsmarknaden. Rönnberg, Brunell, Kronlund, Malmgren. Susanna Tollet, vevlira och blockflöjter, medverkar.

Olars kyrka: sö 26.9 kl. 10.30.

OBS! Ingen vanlig högmässa i Esbo domkyrka sö 26.9 p.g.a. konfirmation, välkommen till Olars kyrka i stället!

Öppet hus på Mataskär: lö 18.9 kl. 14–17. Mataskär har sålts och vi öppnar lägergården en sista gång. Kom med och ströva omkring på området och ta en titt in i byggnaderna. Vi bjuder på samtal, kaffe, saft och bulle. Välkommen!

Höst-Mattsmarknad: Esbo domkyrka med omgivning lö 18.9 kl. 10–sö 19.9 kl. 16. Arr. Espoon tuomiokirkkoseurakunta. Handarbetsgruppen Symamsellerna medverkar med försäljning.

Veckomässa: Söndrik kapell on 22.9 kl. 12.

Körerna kör igång: Barnkören för 6–12-åringar övar i Esbo domkyrkas församlingsgård torsdagar kl. 16–16.45. Ledare är Mauriz Brunell. 040 531 1043, och Eeva-Liisa Malmgren, 040 531 1049. Barnkören är med i församlingens gudstjänster några gånger per termin och deltar då och då i barnkörsfestivaler i Finland. Vi sjunger varierande repertoar, från kända

barnsånger till nyare andliga sånger. Det kostar ingenting att vara med, vi har inga inträdesprov, alla är välkomna!

Kräksången startar: on 29.9 kl. 17.30 i Esbo domkyrkas församlingsgård. Kräksången är en vuxenkör för människor som anser att de inte kan sjunga. Kören har just nu ca 90 sångare. Repertoaren omfattar allt från psalmer till schlager. Ledare är Eeva-Liisa Malmgren, 040 531 1049. Inga inträdesprov eller andra krav, välkommen med! Mer information om församlingens alla körer: esboforsamlingar.fi/kom-med/musik/korer

Konfirmandverksamhet 2022: Alla församlingsmedlemmar som är födda 2007 får i månadsckiftet september-oktober ett brev med information om nästa års konfirmandgrupper och den elektroniska anmälningen. Anmälningen pågår 11–31.10. Mer info fr.o.m. v. 39 också på esboforsamlingar.fi/kom-med/konfirmandverksamhet

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to. Köklax kapell varje fre. Alla vuxna använder ansiktsmask. Kläder enligt väder, klubbarna kan också hållas utomhus.

Samlingar för daglediga kl. 13–14.30: Ti 21.9 Träffdax i Köklax kapell och Olars kyrka, svenska sidan. To 23.9 Karabacka kapell. Ti 28.9 Köklax kapell. Temat för hösten är

finlandssvenska författare.

Symamsellerna: Ti 28.9 kl. 16–18 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1. Vi handarbetar för internationell diakoni och mission.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna Nina, Taina och Henrika per telefon och e-post: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemberg@evl.fi samt på WhatsApp, Facebook eller med elektronisk tidsbokning: <https://asiointi.espoon-seurakunnat.fi> Mer info också på esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 1: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13. Öppet för besök må och to kl. 9–13 eller enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar sköts av Esbo regioncentralregister, som betjänar per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. Tfn 09 8050 2600, e-post keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information om verksamheten får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli,

09 8050 3000, vardagar kl. 9–13.

GRANKULLA

Lördag 18.9 kl. 14–17: Avslutande Open House på Mataskär. Mataskär lägergård har sålts och vi öppnar lägergården en sista gång. Kom med och ströva omkring på området och ta en titt in i byggnaderna. Mataskärs kapell kommer att avsakraliseras eftersom den nya ägaren inte fortsätter med gudstjänstverksamhet. Vi bjuder på samtal, kaffe, saft och bulle. Välkomna!

Sö 19.9 kl. 10: Tvåspråkig vänskapens mässa, Ulrik Sandell, Anna-Kaisa Tuomi, Leila Lukander-Pajula, Anna Marte, Pirjo Luoma. Mässan arrangeras i samarbete med frivilliga och Grani Närhjälp. Kantor Anna Marte och L'Armonia Efter mässan kyrkkaffe och möjlighet att delta i välgörenhetspromenaden Gå ett yrke till en kvinna, som startar från kyrkan kl. 11.45.

Ti 21.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 22.9 kl. 14: Kyrkosyfoeringen i övre salen.

To 23.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 26.9 kl. 12: Högmässa, Sini Aschan,

Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Ti 28.9 k. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.
Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.
Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Catherine Granlund, Barbro Smeds.
Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.
On 29.9 kl. 14: Kyrkosyfoören i övre salen.
To 30.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.
Kl. 10–11: Lovsångs- och förbönegrupp i övre brusrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Fre 17.9 kl. 16.30: Andakt och kaffe-stund tillsammans med gäster från vår vänförsamling Risti kogodus i S:t Mikael kyrka.
Fre 17.9 kl. 13–15: Effa för åk 3–6 på Hörnan, anmälningar till Ela
Lö 18.9 kl. 12: Slöjdgruppen träffas i Reguel Bengtströms smedja, ledare Rune Lith
Sö 19.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael kyrka
Fre 24.9 kl. 13–15: Effa för åk 3–6 på Hörnan, anmälningar till Ela
Lö 25.9 kl. 15–17: Tvåspråkig träff i Ellen för scoutledare i Kyrkslätt.
Sö 26.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael kyrka
To 30.9 kl. 18: Bönevandring för missionen i Masaby kyrka. Kvällste.
Vi motionerar: i Masaby bredvid Niss-niku skola på onsdagar kl 13–15 och fredagar kl 10–12. Välkommen med!
www.kyrkslattsforsamlingar.fi
 – tel. 040 350 8213. Pastorskansliet är öppet må-to kl. 9–15

TAMMERFORS

Sön 19.9 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, Kaj Andersson, Paula Sirén, Julia Hansson
Tis 21.9 kl. 12.30–15.45: Tisdagsklubben för eleverna i årskurs 3
Ons 22.9 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, vi sjunger våra älsklingspsalmer
Sön 26.9 kl. 11: Högmässa i Svenska

Hemmet, Kim Rantala, Anna Arola
Tis 28.9 kl. 10–11.45: Familjelyktan (tidigare Mammor, pappor och barn) i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587
Tis 28.9 kl. 12.30–15.45: Tisdagsklubben för eleverna i årskurs 3 i Svenska Hemmet
Ons 29.9 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Sylvia Cederberg berättar om handarbete
Lör 25.9.2021 kl. 10–14: Familjernas utedag i Luhtaantanta, Luhtaantantantie 62, Tammerfors. Anmäl dig på församlingens hemsida senast den 19.9.2021. Som vanligt pysslar vi med barnen för höstens mörka kvällar, äter grillad korv, dricker pannkaffe och varm saft vid lägerelden. Förfrågningar barnledare Piu Heinämäki 040 804 8587. Dagen är kostnadsfri.

VANDA

Fre 17.9 kl. 11: Fredagsgruppen, Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Andakt, kaffe med tilltugg, samvaro med diakonin.
Sö 19.9 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, K. Willis, A. Ekberg
Sö 26.9 kl. 12: Högmässa, Dickursby kyrka, A. Paavola, vik.kantor.
Ti 28.9 kl. 13: Seniorcafé i Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Andakt, pratstund med kaffe och dopp och trevlig gemenskap!
To 30.9 kl. 13: Sottungsby-Håkansbölekretsen, i Håkansböle kyrka, Håkansbölev. 48. Kom med och träffa andra deltagare. Andakt med diakoni.
Högmässorna från Helsing kyrka S:t Lars: strömmas via församlingens YouTube kanal.
ViAnda – kören: övar kl.12–13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby.
 Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi
Ungdomskvällarna – onsdagen 22.9 och 29.9 kl. 18–20. Kontakta Jona Granlund för mera info, jona.granlund@evl.fi
Kursen Ekonomi i vardagen: är en kurs som strävar till att hjälpa oss ha bättre koll på vår vardagsekonomi. Träff en gång i månaden kl. 12.30 följande

måndagar: 27.9, 18.10 och 22.10. Vi börjar med gratis lunch. Anmäl dig till Heidi Salminen 0503301828.
Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.
Kansliets öppettider: september–december är må–fre kl. 9–12, tfn 09–8306 262, epost vandasvenska@evl.fi
Prästdejour enligt överenskommelse: Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10–11.30.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
GUDESTJÄNSTER
Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7 C, 4 vån.
Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan. 26.9: Konfirmationsmässa kl. 10 och kl. 12
Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan fram till kl. 14.
För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor måntis och tors–fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).
GEMENSKAP
Grupp för väntande: start onsdag 20.10 kl. 17.30–18.15 i Hörnan. Samtalsgrupp för föräldrar som väntar sitt första barn. Kaffe/te kl. 18.15–19. Gruppen träffas varannan onsdag. Anmäl till viivi.suonto@evl.fi.
Missa intel! Träffpunkt: tisdag 5.10 kl. 13 i Högbergssalen. Kom med på höstens första träffpunkt. Samtal, gemenskap och kaffe/te.
Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndagar kl. 18 i Hörnan. Ledare: Kisa Korkman, anmälan till kisa.korkman@gmail.com.

BARNFAMILJER

Musiklek: tisdagar kl. 14 (0–3 åringar) i Bokvillan.
Musiklek: torsdagar kl. 10 (0–3 åringar) på Heikasvägen 7 C, Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.
Familjekväll: onsdagar 17–18.45 med start 20.10 på Högbergsgatan 10, 2 vån. Programmet är riktat till familjer med barn i åldern ca. 3–6, men alla är välkomna!
Anmälningar till heidi.aberg@evl.fi, fasta grupper.
UNGDOMAR & UNGA VUXNA
 Besök ungdomsarbetets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbuhusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
ANDLIGT LIV

Matteusmässa: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I september och oktober strömmas 19.9, 3.10, 10.10 och 24.10. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske.
MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med, varje onsdag kl. 18. Förändringar kan ske enligt rådande restriktioner.
Kvällsmässa: Söndag 26.9 kl. 18. En stämningsfull mässa med mycket sång och bön, men utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.
BARNFAMILJER
Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Kl. 10 för barn över 1 år och kl. 11 för barn under 1 år. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stroms-holm@evl.fi.
Missa intel! Höstläger för åk 5–8: Fre-sö 8–10.10 på Kellokoski lägergård. Vi åker med beställd buss från Matteus fre 8.10 kl 17 och är tillbaka vid Matteus sö 10.10 ca kl 14. Lägerpriset är 50€, max. 25 deltagare. Anmälan senast sö 19.9 till catarina.barlund-palm@evl.fi.
Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17
Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis eller andra roliga spel, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.
MUSIK
Matteus körer övar igen!
Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30
Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.
Vår Ton: övar varje onsdag kl. 15:30.
Matteus Voice: övar nästa gång söndag 26.9 kl. 15:30
 Vi följer rådande restriktioner.
Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 16.9 och 30.9.
Missa intel! Kaffe på plattan: 18.9 kl. 12:30–14:00 utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund.
Matteus SALT: Lördag 25.9 kl. 10. Diskussion och fördjupande reflektion kring berättelsen Naaman botas (Andra Kungaboken 5).
Samling för män: En diskussionskväll fredag 24.9 kl.18–20, i Matteuskyrkan. Juho Kankare och Niels Burgmann håller i trådarna.

GRANKULLA

En mässa för vänskapen

Tvåspråkig vänskapens mässa sö 19.9 kl. 10: Mässan arrangeras i samarbete med frivilliga och Grani Närhjälp. Efter mässan kyrkkaffe och möjlighet att delta i välgörenhetspromenaden *Gå ett yrke till en kvinna*, som startar från kyrkan kl. 11.45.

En öppen bok: Bibelgrupp för alla. OBS ändring i programmet! Vi träffas första gången i oktober.

BEHÖVER DU HJÄLP ELLER STÖD?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. Även online via www.facebook.com/petrusforsamling. Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. Du är välkommen med på plats i båda kyrkorna!

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. Även online via Petrus församlings Youtube.

Förbön och Tack: Ti 28.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Marko Huhtala. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2-6år och 7-13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Vi börjar höstterminen med mindre grupper (max. 14 deltagare). Har du frågor eller vill anmäla dig? Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Knattekyrka: 26.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Alla barnfamiljer är välkomna till Petruskyrkan på en rolig förmiddag för barn. Träffa andra familjer, sjung roliga sånger och ta del av en spännande bibelberättelse. Efteråt blir det mat och lek i barnrummet.

EVENEMANG

Bön- och lovsångsdygn: Gud rör sig i vår tid! Vi startar igång hösten i församlingen med att stanna upp inför Gud och välkomna hans närvaro i vårt eget liv och vår församling. 17-18.9 kl. 18-18 är det bön och lovsång i Petruskyrkan hela dygnet. Du är välkommen med och be och sjunga en timme eller lång-

re, ingen förhandsanmälan krävs.

Dagscafé 28.9: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Petra-frukost: 25.9 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Kom med och dela livserfarenheter och -berättelser över en god frukost. Denna gång kommer Fiona Chow dela tankar om att flytta till ett främmande land och vikten av att lita på Gud i den processen.

Rotad i Ordet: 20.9 kl. 18 i Malms kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Henrik Perret.

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 30.9 kl. 18 i Munksnäs kyrka. Gudstjänstgruppen i Munksnäs är till för dig som på något sätt vill vara med och jobba för gudstjänsterna i Munksnäs. Vi är kallade att vara församlingen. Välkommen med och bygg upp gemenskapen kring gudstjänsterna. Ronny Thylin.

KURSER

Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Tisdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 21.9. Anmälan till Tuomas Metsäranta. Mer info på petrusforsamling.net/alpha

Sorgekursen - Vägen vidare: En sex kvällars kurs, varannan onsdag, för alla som förlorat någon, nyligen eller för lång tid sedan. Vi börjar varje kväll med kaffe/te och tilltugg, ett kort föredrag och möjlighet till samtal i mindre grupper. Kursen passar för alla oberoende av åskådning och var du bor. Kursen börjar tisdag 28.9 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Kontakt: Ronny Thylin.

Självavärdande Krito-samtalsgrupp: Helande genom delande - en självavärdande kamratstödsgrupp, där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen. Vi samlas 9 måndagar i Petruskyrkan kl. 18.30-20.30, start 27.9.21. Kontakt och info: per e-post: camilla.vuoristo@abo.fi. Deltagarantalet är begränsat. Anmälan senast 21.9.21.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Gudstjänster

Sö 19.9:

- kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Westerholm, Nygård.
 - kl. 12: Högmässa i Snappertuna kyrka, Westerholm, Nygård.
 - kl. 16: Musikandakt i Bromarvs kyrka. Yliportimo, Lindroos. Sång från Taizé.
- Sö 26.9:**
- kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Yliportimo, Lindroos.

INGÅ

En klubb för nyfikna barn

Einsteinklubb må 27.9 kl. 13.15-15: Einsteinklubben är en vetenskaps- och forskningsklubb för barn i lågstadieåldern. Vi samlas på församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

- kl. 18: Kvällsmässa i Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos.
Babykonsert på nationella babydagen fr 24.9 kl. 10.30: i Ekenäs kyrka. En rolig och svängig konsert med rytminstrument, såpbubblor & ballonger. Nylund, Nygård, Wikström.
Konsert: Bach & Sons med Tapio-la Sinfonietta & Georg Kallweit on 29.9 kl. 18 i Ekenäs kyrka. Praktfull barockmusik som under sin tid har klingat i Johann Sebastian Bachs familjekrets. Biljetter 29/23/12€, Lippupiste och vid dörren.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 17.9:

- kl. 18.00 Israelisk dansövning: Församlingshemmet. Viveca Unnéus.

Sö 19.9:

- kl. 10.00 Konfirmationsmässa 1 (Sommargruppen): Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Ahlfors. Max antal deltagare: 200 pers.
- kl. 13.00 Konfirmationsmässa 2 (Kvällsgruppen & sportlovgruppen): Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann, Ahlfors. Max antal deltagare: 200 pers.

Må 20.9:

- kl. 13.15-15 Pysseklubb för barn i lågstadieålder: Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ons 22.9:

- kl. 14.00 Missionssyfsöreningen: Prästgården. Lindell.

To 23.9:

- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/person): Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.
To 23.9:
- kl. 18.00-20.00 Minnesdag för barn som avlidit: Ingå kyrka. Musik, möjlighet att tända ljus. Nylund, Ahlfors, Sköld-Qvarnström.

Sö 26.9:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Storbacka.

Må 27.9:

- kl. 13.15-15 Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lågstadieålder: Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Må 27.9:

- kl. 18.00 Bibelgrupp: Prästgården. Hellsten.

Ons 29.9:

- kl. 13.00-15.00 Församlingsträff: Prästgården. Lindell.

To 30.9:

- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/person): Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.
- kl. 18.00 Bönegruppen (tvåspråkig): Prästgården. Tanja Kakko.

OBS!

• Coronaläget och restriktionerna kan förändras - följ med aktuell information på församlingens Facebook-sida och hemsidan www.ingaforsamling.fi.

• Ingå församlings kansli öppet må-ti kl. 9-12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

• Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare - ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

KARIS-POJO

Tel 019 279 3000

Söndag 19.9

- kl. 10: Högmässa i Karis kyrka. Präst Fanny Mäkirinta och kantor Päivi Tiitu.
- ca kl. 11.15: Kyrklunch i Stora Prästgården med gäster från Franciskussällskapet i Finland.
- kl. 12: Högmässa i Pojo kyrka. Präst Fanny Mäkirinta och kantor Håkan Lindroos.
- kl. 18: Orgelkonsert Henri Hersta i

Karis kyrka, Karis. Fritt inträde, programblad å 15 € till förmån för GA-insamlingen.

Söndag 26.9

–kl. 12: Gudstjänst i Pojo kyrka. Präst Yvonne Terlinden och kantor Håkan Lindroos.

–kl. 16: Högmässa med skördefest i Svartå kyrka. Präst Yvonne Terlinden och kantor Håkan Lindroos.

Närmare info om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Mässa i S:t Petri kyrka: sön. 19.9 kl. 12

Familjesöndag i Capella: sön. 19.9 kl. 15

Klapp & Klang i Lugnet: to. 23.9 och to. 30.9 kl. 10

Pensionärernas kyrkogångsdag: med kaffe efteråt i församlingshemmet, S:t Petri kyrka sön. 26.9 kl. 12

Sopptisdag, diakonilunch: i Capella ti. 28.9 kl. 11

Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

19.9. kl. 13.00: Högmässa i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 19.9 kl. 10: Gudstjänst i Emsalö kapell, Apostolidou, Söderström

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Lindgård, Jaakko Laasio predikar, Tolander

Må 20.9 kl. 9–12: Babyträff i Domprostgården, Sussi Hindsberg.

KL. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

LOVISA

Babydagen 24.9

Nationella babydagen fredag 24.9 i Lovisa kyrka kl. 10:

Agricola svenska församling firar dagen med musik, kaffe- och teservering. Mera information av familjearbetare Linda Lönnroth, tfn 044 722 9210. Välkommen med!

Ti 21.9 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 22.9 och to 23.9 kl. 10–13: Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

To 23.9. kl. 9–11.30: Baby och knatteryttnik med familjecafé, Domprostgården, Jenni Antila.

Sö 26.9 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, Laversvägen 8, Eisen-
traut–Söderström, Hätönen

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Eisentraut–Söderström, Söderström. Mässan strömmas via Youtube.

Må 27.9 KL. 9–11.30: Baby och knatteryttnik med familjecafé, Domprostgården, Romberg och Antila.

KL. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

KL. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

Ti 28.9 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 29.9 och to 30.9 kl. 10–13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

kl. 13.30: Mariakretsen samlas Café Ankaret, Inge Blom

Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

To 30.9 kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström.

SIBBO

På grund av osäkerheten: gällande coronarestriktioner kan det ske ändringar i evenemang och i grupper. Alla evenemang hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforasamling.fi.

Fr 17.9 kl. 19: Musikafton i Sibbo kyrka. Sarina Kettunen och husbandet Good choice, stråktion NOX. Talkshow om veckans tematik. Temaveckan Goda val.

Sö 19.9 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka. Furahakören deltar. Temaveckan Goda val.

Ti 21.9 kl. 13.30: Norra Paipis missionskrets möte i Norra Paipis bykyrka.

Ti 21.9 kl. 18: Bibelstudium i Söderkulla kyrka. Stefan Djupsjöbacka.

To 23.9 kl. 13: Box missionskrets, missionsmöte i bykyrkan Tabor i Box, Grönkullavägen 142.

To 23.9 kl. 15.30: Barnkör i Söderkulla kyrka. Lauri Palin.

To 23.9 kl. 17: Barnkör i Kyrkoby församlingshem. Lauri Palin.

Fr 24.9 kl 10: Bönepromenad, start från Församlingshemmet. Man kan också ansluta kl. 10.30 vid Prästgården. Sara George.

Lö 25.9 kl.17: Vålgörenhetskonsert med FourByFour i Sibbo kyrka. Konserten sänds också i församlingens Youtubekanal.

Sö 26.9 kl. 10: Högmässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av mässan.

On 29.9 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt. Terminsstart.

EKENÄS

Familjen Bachs musik

Onsdag 29.9 kl. 18 i

Ekenäs kyrka: Esbo stadsorkester Tapio-la Sinfonietta & Georg Kallweit framför konserten BACH & SONS. Praktfull barockmusik som under sin tid har klingat i Johann Sebastian Bachs familjekrets. Välkommen! Biljetter säljs även vid dörren.

On 29.9 kl. 11: Stoljumba i Församlingshemmet, Nya salen. Sara George. Terminsstart.

On 29.9. kl. 12: Åttaeuros lunch för daglediga. Inledande andakt med Katja Korpi.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 19.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Markus Ollila. Predikan av Kristian Gäddnäs från LFF.

On 22.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Sö 26.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio–Niemi, Hanna Lehtonen.

On 29.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio–Niemi, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 17: Kvällsyrka med nattvard i församlingshemmet, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström, Johannes Johansson. Gemenskap kring kaffe- och tebordet.

Må 20.9 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem, Eeva Granström. Även 27.9.

Korpo kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

To 23.9 kl. 19: Korpo Sångkör inleder terminen, körövning i Korpo församlingshem.

Sö 26.9 kl. 13: Pensionärsträffens terminsstart med lunch på restaurang Buffalo (obs datum och klockslag!). Pris 15 euro för andra än pensionärsträffens medlemmar. Anmälan senast ti 21.9 till Esa Killström tel 040 312 4442.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Robert Helin.

On 22.9 kl. 17.30: Mariakören inleder terminen, körövning i Houtskär kyrka.

Sö 26.9 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 19.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Joakim Oldmark.

Sö 26.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Joakim Oldmark

ÅBO

sön 19.9 kl 12: Högmässa, Domkyrkan.

Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi. Häggblom (pred), Björkgren–Vikström (lit), Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Ester medverkar.

mån 20.9 kl. 18–20: Unga vuxna, Aurelia.

tis 21.9:

– kl 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 22.9:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia.

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tor 23.9:

– kl 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.

– kl 10–12: Psalmboksutdelning, Aurelia (3 vän.). Församlingrådet i Åbo svenska församling vill med anledning av 100-års jubileet ge en psalmbok i gåva till alla medlemmar som önskar få en (max en psalmbok per hushåll). Välkommen att hämta din psalmbok!

fre 24.9 kl 10.30–12: Anhörigvårdarcaf , Kvartersklubben (Henriksgatan 7, Åbo).

s n 26.9:

– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi. Grah n (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. Barnhörna. Guds-tj nstgrupp Sefanja medverkar.

m n 27.9 kl. 14–15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 28.9:

– kl 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl 17.30–19: Psalmboksutdelning, S:t Karins kyrka. Församlingsrådet i  bo svenska församling vill med anledning av 100-års jubileet ge en psalmbok i gåva till alla medlemmar som önskar få en (max en psalmbok per hushåll). Välkommen att hämta din psalmbok!

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 29.9:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem

– kl 12: Frukostklubben, K ren (Tavastg. 22,  bo). ”Kan man dansa teologi?” Laura Hellsten. Anmälning senast 27.9 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia.

tor 30.9:

– kl 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.